Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 11. MAJA 1961
LETO XIII. — Štev. 18 Cena 15 din

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Letna skupščina Občinskega sindikalnega sveta v Ljutomeru

VEČJA SKRB ZA DELAVCA

V petek, dne 28. aprila je bila v Ljutomeru letna skupščina občinskega sindikalnega sveta, ki ji je prisostvovalo 56 delegatov. Med zbranimi je bil tudi predsednik okrajnega sindikalnega sveta tov. Jože Slavič, predstavnik občinskega sindikalnega sveta iz M. Sobote, zastopnik občinskega komiteja ZKS in občinskega ljudskega odbora ter drugi gostje.

Organizacijsko poročilo so dobili delegati že pred skupščino, na sami skupščini pa je poročal predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Viktor Pintarič. V živahni in vsestranski razpravi so delegati med drugim poudarili, da delo komisije za delavsko samoupravljanje ni bilo zadovoljivo. Enako so ocenili tudi delo komisije za izobraževanje. Pri tem so dejali, da še vedno ni centra za izobraževanje pri vinogradniškem gospodarstvu in v »Agrotehniki-servisu«. Razpravljali so tudi o vlogi sindikata in med drugim poudarili, da si člani na občnih zborih sindikalnih podružnic še ne upajo povedati vsega, kar jih teži, ker se bojijo zamere. Menili pa so tudi, da nizki prejemki onemogočajo delavcem, da bi si omislili oddih na morju ali v planinah. Ko so razpravljali o sindikalnem delu, so predvsem poudarili, da le-to peša na vinogradniškem gospodarstvu.

Ko so govorili o stanovanjski izgradnji v občini, so delegati omenili, da se ne gradi dovolj, zlasti pa premalo za delavce. Omenjali so tudi pomanjkljivosti v zdravstveni službi in v strokovnem izobraževanju slehernega delavca. V razpravi o družbeni prehrani so omenili zgrešene poglede sindikalnih podružnic, saj plačujejo sedaj kolektivi v gostinskem obratu manj kakovostno hrano dražje kot prej. Predlagali so, da bi morda kazalo urediti družbeno prehrano v okviru stanovanjske skupnosti. Pri obravnavi nagrajevanja po ekonomskih enotah in po učinku dela so poudarili vlogo sindikalnih podružnic, ki morajo biti regulator med organi delavske samouprave v podjetjih in med upravami podjetij.

V nadaljevanju razprave so še enkrat omenili pomanjkljivo delo komisij občinskega sindikalnega sveta. Ko so podrobneje ocenili delo vseh 32 sindikalnih podružnic v občini, so dejali, da so le-te delale v večjih podjetjih in pri prosvetnih delavcih dobro. Težave pa so s sindikalnimi podružnicami gostincev in pekov, zdravstvenih delavcev in komunalnih delavcev. Ob tem so opozorili, kako potrebno je politično delo z mladimi, novimi člani sindikata. Kar zadeva zbore volivcev-proizvajalcev, so izrekli mnenje, da je v občini vključenih v proizvodnjo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Končno: poslovno združenje

Pretekli petek se je v M. Soboti sestal iniciativni odbor za proučitev formiranja živilsko-predelovalnega kombinata v Murski Soboti. Sestanku so prisostvovali tudi zastopniki podjetij: Tovarna mesnih izdelkov »Pomurka«, Tovarna mlečnega prahu M. Sobota, Agromerkur in Mlinsko podjetje Murska Sobota, ki so iniciativni odbor seznanili s tem, da se kolektivi omenjenih podjetij zavzemajo za poslovno združenje in ne za kombinat. Iniciativni odbor je to pobudo sprejel in na omenjenem sestanku je bilo sklenjeno, naj prične novo poslovno združenje delovati že v mesecu juniju.

Tokrat je bila nekoliko jasneje kot na prejšnjih razgovorih določena tudi organizacijska shema novega združenja, v sklopu katerega naj bi ustanovili poseben biro, ki bi organizirano vodil celotni blagovni promet. Ob tem so na sestanku predlagali, naj bi bile vključene v bodoče poslovno združenje vse kmetijske zadruge in kmetijska posestva na območju soboškega okraja, za katere bi opravljal novoustanovljeni biro pri poslovnem združenju vse trgovske posle, informiral članice združenja o stanju na tržišču, iskal trg za posamezne proizvode itd.

Ker naj bi bila ustanoviteljica poslovnega združenja sedanja Poslovna zveza Murska Sobota, bo v drugi polovici maja občni zbor Poslovne zveze, pred tem pa bodo o ustanovitvi poslovnega združenja razpravljali med drugimi tudi zadružni sveti.

Pet Egipčanov na praksi v Prekmurju

Zavod za tehnično pomoč pri Zveznem izvršnem svetu v Beogradu je omogočil, da je prišlo pred tremi tedni v Prekmurje pet Egipčanov. To so študentje neke višje agronomske šole v Egiptu in bodo ostali pri nas na praksi osem mesecev.

Na Kmetijskem gospodarstvu v Beltincih so trije: Mohamed Zaki Elmongi, Mohamed Elsaid in Abdel Elaziz Moufi, na Kmetijskem gospodarstvu v Rakičanu pa dva in sicer Rauf Izat in Samh Elsrif. -ml

Priznanje inž. Skledarju

Zvezna kmetijska zbornica je ob priliki kmetijske razstave v Novem Sadu podelila inženirju Francu Skledarju, direkt. Kmetijskega gospodarstva v Rakičanu pet sto tisoč dinarjev kot priznanje za štiriletno uspešno upravljanje na Kmetijskem gospodarstvu v Rakičanu.

Z nedeljskega okrajnega pevskega festivala

MANIFESTACIJA NAJMLAJŠIH

Po zaključenih občinskih pevskih festivalih, ki so bili organizirani v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger — na njih je sodelovalo kar 4500 pionirjev in mladincev iz vsega okraja — je bil minulo nedeljo v Murski Soboti okrajni pevski festival. Nastopilo je 17 pionirskih pevskih zborov iz vseh občin ter mladinski ženski pevski zbor Učiteljišča v Murski Soboti.

Številno občinstvo je v dvorani Kina »Park« pozdravil tudi podpredsednik OLO F. Šebjanič ter zaželel zbranim pevcem kar največ uspeha. Za tem so se zvrstili nastopi 18 pevskih zborov s skupno 1400 pevci, ki so se borili za dve najboljši mesti. V povprečju je bila izvedba zelo dobra, zato je imela strokovna komisija, katero so sestavljali znani slovenski komponist Blaž Arnič, prof. Ladislav Vöröš in prof. Vladimir Močan, pri ocenjevanju precej težko delo. Najbolje je ocenila priznani pionirski pevski zbor »Silvira Tomasini« iz G. Radgone, ki je nastopil pod vodstvom Manka Golarja, v kategoriji B pa ženski mladinski pevski zbor z Učiteljišča, ki ga vodi prof. Vladimir Močan.

Oba pevska zbora bosta nastopila na republiškem pevskem festivalu v Celju proti koncu tega meseca.

Pevci so ob koncu skupno zapeli še dve pesmi na prostem ob spremljavi pihalne godbe. Občinstvo je bilo nad kvaliteto mladinskega zborovskega petja očitno presenečeno, kar so potrjevali tudi bogati aplavzi. -ko

Pionirski pevski zbor iz Gornje Radgone

NOVA OPEKARNA PRI ŠALOVCIH?

Sezonski značaj je v opekarniški industriji Pomurja iz leta v leto manjši. Zaradi ugodne surovine, ugodnih pogojev na tržišču ter rekonstrukcije in modernizacije opekarn je treba ugotoviti, da proizvodnost dela narašča, zato pa je tudi vedno manj sezonskih delavcev.

Znano je tudi, da v občini Petrovci—Šalovci resno razmišljajo o tem, da bi zgradili blizu Šalovec novo opekarno. Raziskave so pokazale, da je prav tu kakovost gline najboljša v Pomurju. Opekarna naj bi bila manjša poljska opekarna, kakršno že imajo v Središču ob Dravi. Vendar bo kazalo še dobro razmislili, če bi bila takšna manjša opekarna konkurenčna ostalim tovrstnim podjetjem v Pomurju. Podoba je, da so se za to zamisel zavzeli v petrovsko-šalovski občini spričo konjukture, ki je sedaj značilna za tržišče. Kot že rečeno, pa je pomisleka vredna pripomba, če bo takšna nova opekarna konkurenčna in rentabilna.

Tudi to je znano, da je stala gradnja nove opekarne v ljubljanskem okraju 160 milijonov dinarjev. Kaj če bi, na primer, ta sredstva razdelili že obstoječim opekarnam? Prav gotovo bi dosegli večji proizvodni učinek, ne glede na to, da slovenske opekarniške zmogljivosti (vključno z opekarno v Šoštanju) zadostujejo.

Poznavalci razmer trdijo, da pri petrovsko-šalovski zamisli nekaj ni povsem v redu. Če je delovna sila cenejša od stroja, pravijo, nekaj ni v redu, kajti sicer primitivna opekarna ne more biti konkurenčna. Opozarjajo, da bi se dovoz materiala iz šalovske okolice v že obstoječe opekarne bolj splačal kot gradnja nove, pa čeprav samo poljske opekarne za vsega skupaj 9 milijonov dinarjev.

Drugi zopet opozarjajo na stare tradicije pomurskih lončarjev in predlagajo zgraditev obrata za proizvodnjo lončenih peči in drugih lončarskih izdelkov, kar bi z drugimi besedami pomenilo osredotočenje pomurskega lončarstva. Neuspel lendavski poizkus s klinker opeko ne sme vzeti poguma nikomur, sicer pa ima lendavska opekarna sedaj v programu, da bi izkoristila visokokakovostno glino iz Pečarovec za šamotne izdelke.

Vsekakor pa je spodbudno, da je novo porajanje v gospodarstvu vplivalo na opekarniško industrijo v Pomurju tako, da je že očitna težnja po razširitvi proizvodnje in po uvajanju novih gradbenih elementov. Proizvodnja se bistveno veča, vendar so si kolektivi postavili nerealne plane, o čemer pričajo obračuni za prvo tromesečje. Postavljeni plani so prenizki.

LETOŠNJI PRVI MAJ

Veličastnim prvomajskim paradam in proslavam v republiških središčih in ostalih krajih so se pridružile tudi številne svečanosti v Pomurju. Vsi večji kraji so si že v soboto nadeli praznično podobo, slavoloki in napisi v izložbah pa so pozdravljali 1. maj, mednarodni praznik delovnega ljudstva, ter 20-letnico ljudske vstaje.

V Lendavi so imeli ob letošnjem 1. maju eno največjih proslav, saj se je vseh svečanosti udeležilo skoraj 4.000 ljudi. Po nedeljskih svečanostih so imeli v ponedeljek po mestu veliko parado, ki je krenila z igrišča »Nafte«. V njej so sodelovala tudi številna vozila Ljudske tehnike, kmetijske zadruge, KGG in Proizvodnje nafte. Povorka je krenila pred poslopje občinskega ljudskega odbora, kjer so imeli osrednjo svečanost v slovenskem in madžarskem jeziku. Iz Lendave so hkrati sporočili, da se je na prvomajskih svečanostih zlasti odlikoval kolektiv Dežnikarne. O precejšnji udeležbi pa poročajo tudi s prvomajskih svečanosti v Kobilju, Dobrovniku, V Polani in Turnišču.

Na sobotni slavnostni akademiji v Domu kulture v Ljutomeru je zbranim govoril sekretar Občinskega komiteja ZKS Ljutomer, Štefan Tompa, nakar se je zvrstil bogat kulturni program, ki ga je pripravila DPD Svoboda. V nedeljo pa je organizacija Zveze borcev na Cvenu priredila pri zadružnem domu večjo krajevno proslavo 20-letnice vstaje, povezano s proslavo 1. maja. V ljutomerski občini so imeli proslave tudi na Razkrižju, v Križevcih, Bučkovcih in drugih krajih, po hribih pa so kurili kresove.

Številni Sobočani so se v nedeljo zvečer zbrali pred tribuno na avtobusni postaji, za tem pa so se skupno udeležili velikega kresovanja pri kanalu. Nad mestom so zvečer švigale številne rakete. Primerne proslave so imeli tudi v Kulturnem domu v Rogašovcih, v Zadružnem domu pri Gradu, na Cankovi, Tišini in drugod.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRI POMURSKIH BRIGADIRJIH

Letos bo jugoslovanska mladina zgradila novih 138 kilometrov ceste »Bratstva in enotnosti«, ki bo povezovala glavno mesto Makedonije z ostalimi kraji države. Cesto bo gradilo 52 tisoč brigadirjev, med katerimi bo tudi 600 mladincev in mladink iz Pomurja. Vsega bo na avtomobilski cesti letos 439 brigad na 27 deloviščih: 18 delovišč je v LR Srbiji, ostala pa so v Makedoniji.

Delovni program mladine vsebuje v teh 138 km ceste 422 mostov z razponi od 6 do 30 metrov, 326 raznih propustov, prekopati in navoziti pa bodo morali okrog 3 milijone kubičnih metrov zemlje in zgraditi 64 tisoč kub. metrov podpornih zidov.

Med prvimi mladinskimi brigadami sta tudi dve iz Pomurja. To sta specialni brigadi »Stefan Cvetko«, ki je v Makedoniji v mladinskem naselju Sumarice v Aginem selu blizu Kumanova in brigada »Štefan Kovač«, ki je v naselju »Majda Šilc« v Vranju. Prva je specialna zidarska, druga brigada pa specialna traktorska. Prva brigada bo ostala na mladinski akciji 3, druga pa 4 mesece.

Daljši sestavek o obisku pri naših brigadirjih berite na 4. strani.

SEJA ZBORA PROIZVAJALCEV

Dne 28. aprila je bila v M. Soboti seja Zbora proizvajalcev OLO Murska Sobota, na kateri so po referatu Joška Slaviča, predsednika OSS, razpravljali o nalogah zbora proizvajalcev ob uvajanju novega gospodarskega sistema. Ko so govorili o novem sistemu delitve dohodka, ki je tesno povezan z vlogo proizvajalcev, so poudarili, da ta sistem zahteva temeljito poznavanje vseh problemov gospodarjenja v delovnih kolektivih. Pri tem ne gre prezreti sprejemanja pravilnikov o delitvi dohodka, ker brez tega ne moremo priti na delitve čistega dohodka po ekonomskih enotah. Na seji so tudi ugotovili, da poleg položaja proizvajalcev ob uvajanju novega gospodarskega sistema ne gre prezreti vprašanja skladov podjetij, formiranja obratnih sredstev in temeljite analize cen.

VREMENSKA NAPOVED za čas od 11. do 21. maja

Okrog 14. maja trajen dež z ohladitvijo, drugače bo približno do 18. maja v glavnem sončno s pogostimi krajevnimi nevihtami ali plohami. Nekako od 19. maja dalje dolgotrajno deževje in hladno.

Zaključena reorganizacija bank

Po reorganizaciji bančne službe, ki je bila izvedena 1. januarja 1961, so se podružnice Komunalne banke v Gornji Radgoni, Ljutomeru in Lendavi osamosvojile in postale občinske komunalne banke. Okrajna Komunalna banka v Murski Soboti je s to reorganizacijo prav tako postala občinska komunalna banka, ki obsega področje ObLO Murska Sobota, ObLO Beltinci in ObLO Petrovci-Šalovci. Pri vseh občinskih komunalnih bankah so bili s 1. januarjem imenovani tudi organi družbenega upravljanja: upravni odbori, nadzorni odbori in izvršni odbori upravnih odborov kot pomožni organi družbenega upravljanja. Kot pomožni organi upravnih odborov obstojajo pri občinskih komunalnih bankah tudi nekatere stalne komisije, na primer komisija za razpis delovnih mest, komisija za ocenjevanje uslužbencev itd.

Zadnja reorganizacija bančne službe je bila izvedena v zadnjih dneh prejšnjega meseca. Po obširnih pripravah je Narodna banka, centrala za Slovenijo, v glavnem izvedla prilagoditev bančne mreže in bančnega poslovanja določilom novega zakona o bankah in zakona o kreditnem poslovanju. Po teh določilih je prevzela Narodna banka od komunalnih bank ves plačilni promet in službo družbenega knjigovodstva, sama pa je oddala komunalnim bankam celotno kratkoročno kreditiranje in ves hranilni promet.

Ker je bilo potrebno reorganizacijo izvesti v kratkem roku in tako, da se ohrani nemoteno poslovanje, so bile ustanovljene ustrezne komisije za tehnično izvedbo reorganizacije. Med drugim je bilo postavljeno načelo, da komitenti po reorganizaciji ne smejo imeti slabših pogojev za svoj dnevni stik z banko kakor doslej. Zato je bilo sklenjeno, da se ustanove nove enote Narodne banke povsod tam, kjer že deluje obstoječa enota komunalne banke. S prevzemom plačilnega prometa je Narodna banka prevzela od komunalnih bank tudi ustrezno število uslužbencev in tehnična sredstva.

V mesecu maju je predviden tudi prenos kreditnega poslovanja Okrajne zadružne hranilnice v Murski Soboti na občinske komunalne banke in prenos plačilnega prometa na Narodno banko.

LETOŠNJI PRVI MAJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na nedeljskem kresovanju pri radgonskem gradu se je zbralo precejšnje število ljudi, precejšnjo udeležbo pa so zabeležili tudi na akademiji, ki je bila v ponedeljek v kino dvorani. Po slavnostnem govoru sta na svečanosti nastopila s svojim programom tudi mešani pevski zbor in gasilski oktet. Na prvomajskih svečanostih je sodelovala tudi pihalna godba, ki je razen budnice priredila na avtobusni postaji koncert. Proslave so imeli tudi pri Vidmu, na Kapeli, v Radencih in Apačah.

V petrovsko-šalovski občini so imeli, razen krajevnih proslav, osrednjo svečanost na Hodošu. Tam so gasilci hkrati proslavili 65-letnico obstoja društva in razvili društveni prapor. Zbrane je pozdravil podpredsednik OLO Franc Šebjanič, za njim pa je govoril predsednik OGZ Janez Blagovič. Po uvodni svečanosti je bil na vrsti kulturni program.

Prvi maj so v Beltincih in Črensovcih počastili s svečanimi akademijami. 1. maja zjutraj je po vaseh igrala godba budnico, za tem pa so se zvrstile še športne prireditve. Tudi po ostalih krajih so imeli manjše proslave, na katerih so zabeležili dobro udeležbo.

Med letošnjimi prvomajskimi prazniki so kolektivi in organizacije priredile samostojne izlete. Take izlete so med drugimi priredili tudi radgonsko podjetje »Mesoizdelki«, Proizvodnja nafte Lendava in »Pomurski tisk« Murska Sobota. -ko

VEČJA SKRB ZA DELAVCA

(Nadaljevanje s 1. strani)

okrog 2300 ljudi, vendar njihovi predlogi niso prišli do veljave. Ob analizi dela šolskih odborov v občini pa so ugotovili, da je v njih malo delavcev oziroma ljudi iz delovnih kolektivov. Delavcev tudi ni dovolj v DPD »Svoboda« in »Partizanu«, a tudi na prireditvah ni zastopnikov kolektivov, še manj pa je v društvih delavcev – članov. Zanimiva je bila prav tako tudi v razpravi ugotovitev, do katere je prišla komisija za družbeno upravljanje pri občinskem odboru SZDL. Ta ugotovitev je v tem, da je zaslužek delavcev nekaterih podjetij v občini prenizek, saj so v teh podjetjih plače direktorjev glede na zaslužek delavcev v razmerju 5:1 ali še več. Kaže pa, da se bo občinski odbor SZDL zavzel za to stvar.

Naposled so se na skupščini pogovorili o nalogah sindikata pri pripravah pravilnikov o delitvi dohodka. Zavzeli so se tudi za to, da je treba prenehati s plačevanjem na uro, sicer pa naj sindikalne podružnice ocenjujejo stanje glede nagrajevanja na osnovi analize. Zavzemajo naj se še za to, da bo konec problematičnih izostankov z dela, hkrati pa naj spodbujajo najnaprednejše pobude kot zavestne politične sile v pomoč organom delavske samouprave v gospodarskih organizacijah, podjetjih in ustanovah. Več pozornosti naj velja tudi negospodarskim panogam in stanovanjski izgradnji.

Bj. S.

SEMINAR ZA UPRAVLJALCE

Občinski sindikalni svet v Murski Soboti je organiziral v tem tednu več seminarjev za sekretarje ZK, za predsednike upravnih odborov in sindikalnih podružnic ter delavskih svetov in sicer: seminar za industrijsko panogo, trgovino in gostinstvo, seminar za ostalo obrtno dejavnost in seminar za promet in zveze.

Na seminarju za industrijsko panogo so govorili o delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah in sicer o delitvi dohodka med komuno in podjetjem, o delitvi dohodka znotraj podjetja ter o spremembah zakonskih predpisov.

Zaključek seminarja bo jutri. Popoldne bo skupen sestanek vseh udeležencev, kjer bodo razpravljali o nalogah subjektivnih sil v sedanjih pogojih.

SEJA ObLO V MURSKI SOBOTI

V torek je bila v Murski Soboti seja obeh zborov Občinskega ljudskega odbora.

Na skupni seji so razpravljali o delovanju novih instrumentov, o delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah in o izpolnjevanju plana.

Na ločenih sejah sta oba zbora razpravljala in sicer Občinski zbor o formiranju krajevnih odborov in vaških skupnosti, sprejel pa je tudi Odlok o občinski dokladi. Zbor proizvajalcev pa je razpravljal o gibanju osebnega dohodka v gospodarskih organizacijah.

Edinstveno srečanje pionirjev

V počastitev 20-letnice ljudske vstaje je bilo v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger na soboški I. osemletki doslej v Pomurju edinstveno srečanje pionirskih odredov domače osemletke in Osnovne šole iz Puconec. V okviru tega srečanja, ki je mnogo prispevalo k medsebojnemu zbliževanju obeh pionirskih odredov, so se športniki obeh odredov pomerili med seboj tudi v atletiki, malem rokometu in v igri Med dvema ognjema.

Tiskovna konferenca »Pomurskega vestnika« o novem gospodarskem sistemu

V ZNAKU ZAČETNIH TEŽAV

Minulo soboto je naše uredništvo sklicalo tiskovno konferenco o tem, v kakšen položaj postavljajo novi gospodarski predpisi naše gospodarske organizacije. Razprava je tekla tudi o tem, kaj so posamezna podjetja doslej ukrenila za uveljavljanje novega gospodarskega sistema. Zanimalo nas je tudi vprašanje, ali so organi delavske samouprave kot vodstva sindikalnih organizacij seznanjena z novim gospodarskim sistemom, ali so bili kje posebni seminarji itd., ne glede na to, ali so bili seminarji organizirani v kolektivu ali izven njega. Aktualno vprašanje v razpravi je bilo tudi to, ko povečani obseg poslovanja zahteva večja obratna sredstva. Znano je namreč, da vlada v tem pogledu režim zniževanja obratnih kreditov, kar pomeni, da morajo podjetja dajati več lastnih sredstev za redno poslovanje, ob tem pa je treba upoštevati tudi še nedokončane ali pa predvidene rekonstrukcije.

Tiskovne konference so se udeležili razen novinarjev našega lista, radia in »Večera« predstavniki nekaterih gospodarskih organizacij, a tudi načelnik oddelka za gospodarstvo pri OLO tov. Peter Vujec in predsednik okrajnega sindikalnega sveta tov. Jože Slavič. V naslednjem skušamo našim bralcem posredovati ugotovitve z omenjene konference, med njimi predvsem najbolj tehtne.

Predstavnik podjetja PTT iz Murske Sobote je v svoji razpravi med drugim poudaril, da je reorganizacija PTT službe naletela pri prejšnjih nadrejenih organih na nezaupanje, češ da nova vodstva ne bodo kos svojim nalogam. Že v začetni praksi pa so se ta sumničenja razblinila, čeprav je imelo tudi soboško PTT podjetje v začetku težave. Danes ima soboško PTT podjetje vse ekonomske pogoje za procvit in tudi zajeten načrt dela. Najmanj razvita je telefonska služba, saj tečejo medkrajevne zveze po že-

Med tiskovno konferenco

leznih linijah, kar povzroča slabo slišnost. Težave so tudi s strokovnim kadrom, ki ga primanjkuje. Vse pomurske pošte so razen ljutomerske v najemniških prostorih.

V petletnem perspektivnem načrtu je kot ključni objekt poštna zgradba v Murski Soboti, ki jo bodo začeli graditi še letos po 15. maju. Krediti so že zagotovljeni. Do konca leta 1965 sta v načrtu tudi novi zgradbi v Lendavi in Gornji Radgoni. V načrtu je tudi avtomatizacija. Kar zadeva delitev ustvarjenega dohodka, je bilo že več konferenc, vendar tukaj še ni jasnih pogledov, poleg tega pa je obračun poslovanja med podjetji še stvar osrednje ustanove v Beogradu. To, kar ustvarijo sami, zadostuje komaj za osnovne plače, medtem ko je plačevanje po učinku dela v zaostanku. Ker še ni plačevanja po učinku, ni zadovoljiva tudi kakovost dela, o čemer pričajo napake v notranjem delu in v poslovanju s koristniki. Negativno vpliva tudi deljeni delovni čas in pa prekomerno delo ob praznikih. Navzlic temu pa je dostava pošiljk po vsem Pomurju dobra, produktivnost pomurskih pošt pa znaša od 99 od 100 %. Kakor vse kaže, bodo ustvarjeni dohodki za prvo tromesečje znani šele okrog 20. maja. To je pomembno, saj imajo tudi obratne enote, kjer so prav tako delavski sveti in upravni odbori, pravico do samostojne delitve dohodka. Medtem ko so na vseh poštah osnovne plače za enaka delovna mesta enake, so pri plačevanju po učinku dela stimulativne razlike. Sicer pa je

Za PTT: J. Pintarič

v soboškem podjetju PTT (skupno jih je v vsej Sloveniji 9) 225 zaposlenih. Dvakrat tedensko imajo peturne seminarje z mladimi uslužbenci, ki kažejo za izobraževanje veliko zanimanje. Tisti, ki imajo že 10 let službe, pa imajo pravico do izpita za srednjo strokovnost.

DELAVCI SI ŽELIJO IZOBRAŽEVANJA

Predstavnik gornjeradgonskega opekarniškega podjetja je med drugim povedal, da je delovni kolektiv v glavnem seznanjen z novo delitvijo dohodka. Sicer pa je podjetje v poskusnem obratovanju. Spričo tega ne morejo začeti z nagrajevanjem po ekonomskih enotah. To bodo storili po vsej verjetnosti junija. Za zdaj dajejo zaposlenim približno stimulacijo, kot jo imenujejo. Ta znaša približno 20 odst. več kot lanske tarifne postavke. Finančna sredstva so si zagotovili z ekonomsko ceno opeke.

Lani je bilo v gornjeradgonski opekarni 156 zaposlenih, letos pa jih je 141, medtem ko se je proizvodnja letos povečala za okrog 20 odst. v primerjavi z lanskim februarjem, marcem in aprilom. Lani avgusta je izdelala gornjeradgonska opekarna 1,100.000 opečnih enot, letos aprila pa 1,400.000 opečnih enot, kar je v glavnem zasluga rekonstrukcije. Zato vse kaže, da bodo v gornjeradgonski opekarni proizvodni načrt presegli. Ozko grlo so interna prevozna sredstva, kar pa bo s 15. majem urejeno. Podražitev opeke zagovarjajo v podjetju s tem, ker morajo sami finansirati gradnjo, to pa so morali storiti spričo podražitve uslug železnice in premoga. Po končani rekonstrukciji bodo pričeli z nagrajevanjem po ekonomskih enotah, ker je opeka kosovno blago.

Kar zadeva izobraževalni center, je ta trenutno v finančni stiski, saj ga tarejo stari neporavnani računi. Doslej je ta center finansirala opekarna sama, tega sklada pa sedaj več ne bo. Druge težave prav tako ovirajo uspešnejše delo centra. Pozimi je čas za izobraževanje, vendar takrat stroji niso v pogonu. V sezoni stroji tečejo, ni pa časa za izobraževanje. Zato skušajo urediti izobraževanje spomladi in jeseni. Glede na nove stroje imajo načrt izobraževanja, vendar je bil ustanovljen ta center za 5 opekarn v Pomurju. Uspeh je v tem, da so končali seminar za križevsko in gornjeradgonsko opekarno, ki se ga je udeležilo 13 kvalificiranih delavcev. Dejstvo je tudi, da si delavci želijo takih seminarjev, ker jim nudijo možnost za kvalifikacijo. Trudijo se, da bi našli ključ za plačevanje stroškov. Sicer pa so se odločili za sodobne metode v zvezi s praktičnim delom, saj zajema izobraževanje 80 odst. praktičnega dela. Absolventi so potem instruktorji dela, ker so pri svojem delu strokovnjaki, manjka jim le metoda.

V POKOJ BREZ KVALIFIKACIJE

Izkušnje pomurskih opekarn pa kažejo, da prihaja nagrajevanje po učinku oz. po vloženem delu že do izraza. Ugotavljajo, da so osebni dohodki zaposlenih sedaj precej višji od lanskega povprečja, ki je bilo 18.000 dinarjev. Kar zadeva denarne težave medpodjetniškega izobraževalnega centra, prevladuje mnenje, da jih je mogoče odpraviti. V tem smislu je tudi že sklepal zbor proizvajalcev pri okrajnem ljudskem odboru. Kar pa zadeva izobraževalne centre nasploh, naj bi predvsem spodbujali izobraževanje na delovnem mestu. Da je organizacijsko uspel le en tak primer, je mnogo premalo. Kaže, da niso dovolj izkoristili mrtve sezone v opekarništvu. Vrh tega so instruktorji zaposleni v podjetjih kot vodilni uslužbenci, zato je umesten predlog, naj bi se ti ljudje posvetili izobraževalnim namenom. Nekateri opekarniški delavci so tik pred upokojitvijo, so mojstri svojega poklica, nimajo pa kvalifikacije, kar nikakor ni spodbudno.

POMANJKLJIVA TEHNIČNA DOKUMENTACIJA

Tudi v soboški »Panoniji« so prešli na delitev dohodka po novih instrumentih. Tare pa jih prometni davek na izdelke. Lastne cene izdelkov rastejo, to pa gre na račun čistega dohodka. V podjetju je 40 odst. bruto proizvodnje vezane na prijavo. Težave so tudi z amortizacijo, kočljivi za njih pa so še koeficienti pri nekaterih izdelkih, saj se kupci vedno bolj usmerjajo na uvoz. Sredstva ležijo v predplačilih, težave pa povzročajo tudi zaostankarji, razveljavitve (storna) pogodb in podobno.

Drugače pa so se v podjetju odločili za nove izdelke in za kooperacijo z domačimi tvrdkami (TAM, »Boris Kidrič« iz Maribora, »Brodogradnja« Reka) z vagonsko in ladijsko opremo. Na ta način si bodo zagotovili proizvod-

Za Panonijo: A. Štertak

njo, večji pa bo tudi dohodek. Kar zadeva kooperacijo s »Hidromontažo«, stvari še niso jasne. To kaže na to, da v soboški »Panoniji« prilagajajo izbor izdelkov okoliščinam. Rekonstrukcija je pri kraju, vendar je z dograditvijo hale rešeno le vprašanje prostora montažnega oddelka. Še jih ovirajo ozka grla in primitivni pogoji dela. Razpravljali pa so že o lakirnici in o opremi orodjarne. Težave so tudi s kakovostjo materiala.

Doslej je bilo 75 odst. dela v podjetju po akordu, večinoma po skupinskem. Pristopali so h kompleksnemu nagrajevanju. Težave pa so v tem, da izdelujejo okrog 180 izdelkov, med katerimi so nekateri sezonskega značaja. Strokovnega kadra ni dovolj. Tisti, ki je, se ne trudi dovolj, zabeležili pa so tudi več primerov notranje nediscipline in neresnosti, saj opažajo slabe izdelke šele ob koncu serije.

OBVEŠČENOST SE NI ZAJELA ŠIRŠEGA KROGA

Vsekakor pa novo porajanje v gospodarstvu zahteva, kar zadeva soboško »Panonijo«, pogovor o nadaljnjem razvoju podjetja glede proizvodnih kapacitet in opreme ter glede organizacije proizvodnega procesa v smeri specializacije, kooperacije in formiranja oddelka za široko potrošnjo oziroma storitve. Svojo skrb zahteva tudi slaba tehnična dokumentacija proizvodnje posameznih izdelkov in pa notranje rezerve. Sedaj so v podjetju v zaključnem obdobju gradnje montažne hale in namestitve stiskalnice, zato bo treba temeljito proučiti in sestaviti elaborat načrta, iz katerega bo razvidno, kako bi bilo treba širiti proizvodne kapacitete. Oprema je zastarela, zato bo potreben temeljit študij naslednje, druge etape. Promet podjetja je narasel v treh letih od 80 na 250 milijonov dinarjev. Razmišljati bo treba tudi o proizvodnem procesu in od 180 sedanjih izdelkov iskati smer v specializaciji, pri čemer so prvi koraki že storjeni. Vendar pa bo treba proučiti, katere izmed 180 izdelkov kaže obdržati v proizvodnji glede na drobne potrebe prebivalstva. Osnovna smer je jasna in ta pelje iz obrtne v industrijsko proizvodnjo, kar bo omogočila modernizacija. Tehnična dokumentacija pa ni samo problem soboške »Panonije«, temveč problem vseh podjetij v Pomurju.

Na sploh pa velja, da so proizvajalci v gospodarskih organizacijah Pomurja premalo seznanjeni s programi proizvodnje, načrti in novimi instrumenti. Obveščenost še ni zajela širšega kroga zaposlenih. Zato vlada marsikje nezanimanje, kar zahteva spet stalno delo z ljudmi, sindikalne organizacije pa delajo bolj od časa do časa. Problem je tudi splošno izobraževanje, ki je zelo potrebno. Kadra primanjkuje, vendar zanj ni stanovanj, a tudi razmeroma nizke plače zanj niso privlačne. To so začetne težave, ki jih bo treba prebroditi. So še primeri, da začnejo delavci z delom rano zjutraj, vstati pa morajo poldrugo uro in še več prej. Znano je tudi, da drugod kupujejo oziroma omogočajo delavcem nakup mopedov za prevoz v službo.

Za opekar. Radgona: S. Kolar

In za konec še spodbuden primer lendavskega »Gradbenika«, kjer so bili prej nizki prejemki zaposlenih. Sedaj je že 90 odst. zaposlenih plačanih po učinku in le 10 odst. na režijska dela. Na gradbiščih so uvedli cenik del. V splošnem se je raven prejemkov zboljšala za 30 odst. Prešli bi tudi že na obračun po ekonomskih enotah, vendar za to nimajo gradbenega tehnika in računovodje. Za njuno namestitev za zdaj ni stanovanja. Kaže pa, da bodo navzlic temu prešli do konca tega leta na nagrajevanje po ekonomskih enotah, če bodo dobili potrebne ljudi.

Vrh vsega pa izobraževalni center pri Gradbenem podjetju »Pomurje« v Murski Soboti ne dela, čeprav je zanimanje za izobraževanje veliko, znano pa je tudi, da je izobraževanje med gradbenimi delavci nujno potrebno. Izkušnje kažejo, da oblika medtovarniških centrov ni najugodnejša tudi zaradi oddaljenosti. Sicer pa podjetja sama potrebujejo gradbene tehnike, kje šele, da bi jih odstopila za namene izobraževanja na delovnem mestu.

Bojan Šinko

ZAVEST IN FORINT

STIMULATIVNO NAGRAJEVANJE NA MADŽARSKEM: ENA GLAVNIH DRUŽBENIH RAZPRAV TE DNI ○ ZANIMIVO PISMO SEKRETARJA OKRAJNEGA KOMITEJA UREDNIŠTVU IN ODMEV NANJ

Ali je v socializmu moralno in človeka vredno, če prejema nekdo za več vloženega dela tudi večjo nagrado? Ta problem je sprožil pred nedavnim nek madžarski partijski sekretar v pismu, ki ga je poslal uredništvu nekega časnika. Dopisnik Tanjuga Miloš Čorović je v zvezi s tem napisal poseben sestavek, ki ga v skrajšani obliki priobčujemo!

»Pri nas imamo že take kmečke zadruge, kjer ni nobenih premij, kjer je zavest ljudi že tako razvita, da jih ni treba več spodbujati k večjemu prizadevanju s kakršnimikoli posebnimi nagradami« je zapisal omenjeni sekretar v svojem pismu uredništvu. Obsodil je tisto obliko nagrajevanja, ki gre za tem, da bi plačevali tistim, ki več delajo, večje nagrade. Tako je pravzaprav postavil v ospredje preprosto dilemo, ki na Madžarskem ni samo njegova: forinti (madžarski denar) ali zavest?

Seveda so sekretarju odgovorili, da je šel predaleč. O tem problemu prav sedaj razpravljajo v Budimpešti, nekateri ukrepi, ki so jih sprejeli zadnje tedne, pa opozarjajo, da se oblik stimulativnega nagrajevanja lotevajo vse bolj s stališča rentabilnosti proizvodnje. Delavci naj vedo, da bodo za boljše delo dobili večjo nagrado.

S takimi ukrepi so tudi odgovorili vsem tistim, ki podobno kakor omenjeni sekretar sodijo, da predstavlja materialna spodbuda za večje delo v nekem smislu nasledstvo kapitalizma.

Poleg osnovne plače, ki jo madžarski delavec sprejema za svoje delo, obstajata še 2 vrsti nagrajevanja, ki sedaj delujejo kot stimulativni činitelj: premije in presežki dobička.

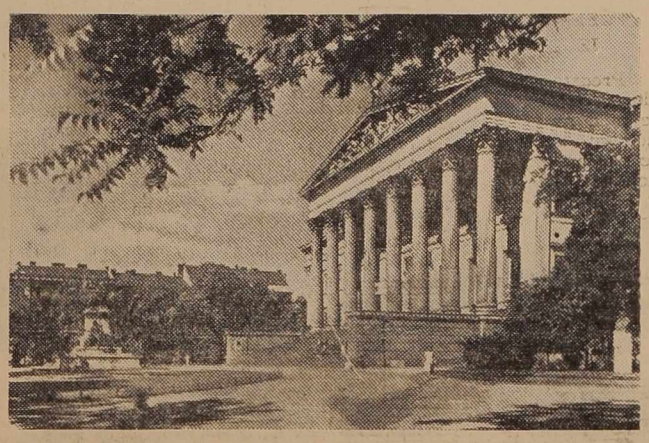

Pogled na narodni muzej v Budimpešti

Presežek dobička dele enkrat letno in lahko znaša največ toliko kakor enomesečna plača, povprečno pa znaša le pol mesečne plače. Tako nagrajujejo že tri leta. Letos so uvedli pravico do presežka tudi za tista podjetja, ki imajo v določenem številu let skrajno pozitivno bilanco ne glede na to, da so imela v enem ali dveh letih primanjkljaj zaradi vloženih sredstev v investicije ali prehoda na posamezne izdelke, ki trenutno v proizvodnji niso donosni.

Premije izplačujejo vsake tri mesece in znašajo 10 do 50% od plače v določenem četrtletju. Spremembe pri tem nagrajevanju se kažejo predvsem v tem, da lahko odslej prejmejo premije samo za delo, ki ga opravijo preko plana. Tako so odpravili prakso linearnega plačevanja premij neglede na delovni učinek. Spremembe predvidevajo, da je treba za vsako delovno mesto vnaprej določiti, kaj je treba ustvariti, da lahko premijo izplačajo. Podjetja bodo imela v prihodnje mnogo več sredstev kot doslej za samostojno razpolaganje, od koder bodo tudi izplačevali premije.

S tem, da vse bolj poudarjajo razne oblike nagrajevanja zaradi delovnega učinka, skušajo izkoreniniti navade in odnos do dela, ki ga tu uradno imenujejo: »To ni moja miza«. Formula, ki je svoj čas osvetljevala položaj v gostinstvu in odnos do dela med natakarji, je dobila sedaj širši smisel in se nanaša na vse tiste pojave, kadar se kdo ravnodušno vede do dela.

Seveda se uradno še niso odrekli pozivov na zavest in opozoril, da ne kaže vse gledati samo skozi prizmo forinta. Pri tem pač upoštevajo, da sistema nagrajevanja, posebno stimulativnih oblik, še niso dovolj dobro obdelali. Dnevni tisk vse bolj razpravlja o nagrajevanju in posebno poudarja, da je materialni stimulans potreben. Hkrati opozarja na dvig zavesti v splošnem interesu in v interesu narodnega gospodarstva kot celote. Medsebojno tekmovanje in prevzemanje obveznosti ostaneta tudi naprej določena oblika za povezovanje in spodbudo ljudi za čimvečjo zavzetost.

Kombinacijo forint — zavest, vendar niti prvo niti drugo samo zase, ocenjujejo trenutno kot ugodno formulo za rešitev nekaterih perečih problemov pri sistemu nagrajevanja.

OBISK V GRČIJI

Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Rankovič je prispel v četrtek na uradni obisk v prijateljsko Grčijo na povabilo grške vlade. Srečanje z najvišjimi grškimi državnimi voditelji in kraljem vsekakor ne sodi med dogodke navadne kurtuazije, temveč pomeni že mnogo več. Grško-jugoslovansko prijateljstvo se je zadnja leta močno utrdilo in pokazalo vzpon, ki lahko služi tudi ostalim narodom za zgled. Uradni razgovori, ki jih je imel jugoslovanski podpredsednik, so to resnico samo potrdili.

Jugoslovansko-grško sodelovanje na vseh področjih mednarodnih stikov ima poseben pomen iz dveh razlogov:

— ker gre za dve državi z različno politično, družbeno in državno ureditvijo in

— ker je to sodelovanje pokazalo v razmeroma kratkem času zelo otipljive dokaze.

Prav odnosi med Beogradom in Atenami kažejo, da je politika tesnega medsebojnega sodelovanja ob medsebojnem spoštovanju in nevmešavanju v tuje notranje zadeve mogoča in celo zaželena. Na takih primerih se krešejo blokovske osti, ki ostro ločijo svet na dva dela. Grčija sicer pripada Atlantskemu paktu in ima svoje posebne poglede na sodobni svet in njegov politični, gospodarski in drugi razvoj, vendar je ne moti, da ne bi pristno sodelovala z enim najvnetejših predstavnikov aktivne, neblokovske politike.

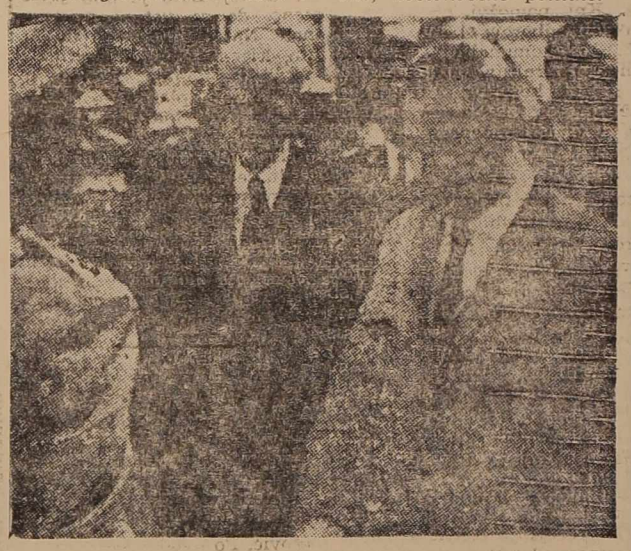

Podpredsednik Rankovič ob prihodu v Atene

PRED POGAJANJI

PO ZADUŠENEM UPORU GENERALOV V ALŽIRU — DE GAULLE :»POGAJALI SE BOMO Z RAZLIČNIMI STRANKAMI, POSEBNO S TISTIMI, KI SE BORE PROTI NAM!« — RAZLIČNE GOVORICE, KI JIH ŠIRIJO DESNIČARJI

Upor »upokojenih generalov« v Alžiru, o katerem smo že pisali, je dokončno propadel. Dva izmed njiju, generala Challa in Zelerja, so že spravili v zapor »Santé« v Parizu, ostala pa še iščejo. Vlada je zaprla več oseb, ki so povezane z uporom.

»Sedaj je na vrsti alžirsko prebivalstvo,« je izjavil predsednik de Gaulle po radiju in televiziji v ponedeljek zvečer. Francoska vlada se bo pogajala z različnimi sxrujami, posebno s »tistimi, ki se bore proti njej«. Pogajanja z začasno alžirsko vlado so torej znova pred durmi. Posebni odposlanec Alžircev, Belaruf, ki se je te dni vrnil iz Švice v Tunis, da bi dobil od vlade nova navodila, je dejal, da je »upanje za razgovore zelo veliko«.

Desničarji ne mirujejo. Iz Alžira poročajo o novih atentatih s »plastičnimi bombami«. Sedaj razširjajo govorice, češ da je general Salan, eden voditeljev upora, ki se skriva, zbral posebno vojsko in da bo z njo pričel nov upor. Na drugi strani spet krožijo glasovi, da bo de Gaulle milosten z uporniki in da ne bo »z ognjem in mečem« zatrl ljudi, ki so doslej s svojim ravnanjem zares močno okrnili ugled Francije po svetu.

Voljnost Pariza do pogajanja bo te dni najboljši dokaz, kolikor so take in podobne govorice pretirane. Resnica je, da sta alžirska vlada in boreči se Alžir nastopila proti desničarjem, ki žele po vsej sili ohraniti deželo v podrejenem odnosu in s tem svoje gospodarske in druge privilegije. Pripravljena sta tudi na pogajanja. Če v Parizu sodijo, da so enkrat za vselej opravili z desničarskimi uporniki, ni sedaj — navzlic določenemu terorju — nobenih ovir za resen pomenek z začasno alžirsko vlado.

Pomiritvi nasproti

Če se nam je položaj v Laosu še pred dnevi zdel hudo zapleten, lahko te dni trdimo, da smo zelo blizu sporazumu. Vojskujoče se stranke so sprejele britansko-sovjetski poziv, naj ustavijo sovražnosti, predstavniki nekdanje komisije za nadzorstvo pa že prihajajo na kraj dogodkov, predvideni udeleženci ženevske konference, ki naj bi pričela z delom 12. maja, se pripravljajo na pot.

V ZDA pravijo, da se strinjajo s premirjem. Laos naj bi dobil nevtralno vlado po zgledu na — nevtralno Avstrijo. Na drugi strani so prav te dni obljubili dosedanjemu uporniškemu režimu Bun Uma vso nadaljnjo vojaško in drugo pomoč. Če bi dežela zares postala nevtralna, bi se morala odreči pomoči v orožju.

Na drugi strani se je posebni odposlanec predsednika Kennedyja, Harriman, mudil pri laoškem kralju. Slednji se je nenadoma pokazal sila živahnega in sporočil, da bo do ženevske konference nastopil pred skupščino s »široko nacionalno vlado«. Kot kaže, naj bi ta vlada, ki bi jo kajpada sprejel tudi parlament, predstavljala Laos na ženevskem zasedanju. Očitno gre za manever, da bi laoška delegacija v Ženevi bila svojevrstno obarvana, vsekakor tako, da bi ameriško prijateljstvo ostalo neokrnjeno. Take vlade seveda ne morejo priznati predstavniki Patet Laoa in onih sil, ki podpirajo premiera Suvana Fumo. Prehudo vztrajanje na taki vladi bi torej utegnilo spodkopati ženevska prizadevanja.

Vendar upajmo, da bodo sile na obeh straneh tokrat močnejše in da bo konferenca o Laosu rešila svoje poglavitno nalogo, t. j., da bo utrdila mir in red v deželi, pripeljala do enotne, zares demokratične vlade po želji večine in omogočila novim oblastem, da zgrade resnično enoten Laos. Žal, se na straneh nekaterih časnikov pojavljajo tudi domneve, da bi utegnili problem rešiti tako, kot so ga svoj čas »rešili« v Koreji in Vietnamu. To bi pomenilo blokovsko razdelitev dežele, ki predstavlja že sama po sebi vedno odprt kamen spotike.

Čombejeva »smola«

LEOPOLDVILLE — V času, ko so kongoški separatisti sklicali konferenco v Coguilhatvillu, da bi se pomenili o nadaljnjem razkosanju dežele, se je zgodilo nekaj nenavadnega. Oblasti Kasavubuja so zaprle predsednika katanške vlade Čombeja, sedaj pa izjavljajo, da ga bodo postavili pred sodišče zaradi »veleizdaje«. Ob istem času so spodile Čombejeve belgijske svetovalce. Glavni tajnik Hammarskjoeld pa je pohitel z opozorilom, da bodo Čombeju nudili vso »potrebno zaščito«.

OD TEDNA DO TEDNA

KORISTNA KONFERENCA

DŽAKARTA — Glavni tajnik indonezijskega zunanjega ministrstva je sporočil, da bo konferenca dežel z neodvisno, aktivno politiko razpravljala o vseh vprašanjih, ki tarejo svet, posebno o vprašanjih kolonializma. Te dni se bodo sestali v Kairu veleposlaniki prizadetih dežel, da se pomenijo o začasnem dnevnem redu.

Kot je znano, sta tako konferenco priporočala predsednik Tito in Naser v poročilu o medsebojnih razgovorih.

SEKU TURE V KAIRU

KAIRO — Gvinejski predsednik Seku Ture je prispel v Kairo na uradni obisk. Kairski krogi opozarjajo, da predstavlja ta obisk veliko akcijo v okviru splošnih prizadevanj za utrditev afriške enotnosti in sodelovanja.

O tem, kakšne uspehe je pokazalo jugoslovansko-grško sodelovanje, lahko govorimo ob številnih dokazih. Naj omenimo najprej tesne meddržavne stike, ki se posebno kažejo ob številnih medsebojnih obiskih. Pred nepolnimi dvemi leti se je v Atenah mudil državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popovič ter podpisal deset sporazumov ter protokol, ki so temeljito uredili najrazličnejša, dotlej neurejena vprašanja. Nekaj mesecev pozneje smo pozdravili grškega podpredsednika Kanelopulosa v svoji sredi. Lani spomladi je Atene obiskal podpredsednik ZIS Mijalko Todorovič, julija istega leta pa je predsednik Karamanlis obiskal Jugoslavijo kot gost predsednika Tita.

Številni sporazumi, ki omogočajo obsežno gospodarsko in kulturno sodelovanje, se sprepletajo z ustanavljanjem mešanih komisij in odborov za gospodarsko sodelovanje, turizem, mali obmejni promet itd. Poslovni stiki med jugoslovanskimi in grškimi podjetji se vse bolj širijo.

Tako zgledno sodelovanje samo utrjuje mir na Balkanu, s tem pa tudi mir v Evropi. Tako ocenjujemo te odnose mi, tako jih ocenjuje tudi grška javnost, tako jih ocenjujejo vsi tisti, ki jim je resnični mir zares pri srcu.

NEPOSLUŠNA LATINSKA AMERIKA

ODNOS DO KUBE — MERILO ODNOSOV DO WASHINGTONA ○ PRIZNANJE TREZNEGA AMERIŠKEGA TISKA: »KENNEDYJEV, MARSCHALLOV NAČRT NE ZADOŠČA VEČ...« ○ VEČINA NI SLEDILA »VELIKEMU SOSEDU« NA SEVERU

Zanimanje svetovne javnosti za Kubo je iz dneva v dan večje. Nedolgo po zmagi nad invazijskimi silami — na prvomajski svečanosti v glavnem mestu Havani — je predsednik vlade Fidel Castro sporočil, da bodo v deželi z novo ustavo upostavili socialistični družbeni red, oblast delavcev in kmetov. Seveda je ta odločitev sprožila nov val protikubanskega razpoloženja v ZDA, tako da kubanski voditelji že danes opozarjajo na nove načrte za napad na Kubo. Na drugi strani vodilni državniki Latinske Amerike, predvsem v Braziliji, Mehiki in Urugvaju izjavljajo, da je notranji razvoj posameznih dežel notranja zadeva vsakega posameznega naroda in da se torej ne sme nihče vmešavati vanj.

Tudi del ameriškega tiska zadnje čase stvarneje ocenjuje odnos ZDA do Latinske Amerike, četudi še vedno meni, da so ameriški način življenja in ameriški pogledi na svet najboljši. Eden izmed tednikov, »US News and World Report« v sestavku, ki ga skrajšanega priobčujemo niže spodaj, razglablja o ameriški politiki do Latinske Amerike in prihaja do zanimivih zaključkov, četudi se ne odpoveduje svojih »ameriških« koncepcij.

Prav v trenutku, ko je Kennedy objavil svoj načrt za Latinsko Ameriko, se na zahodni polobli pojavljajo nove nevarnosti za ugled ZDA. Pod vodstvom Brazilije in Argentine je vse večje število latinskoameriških držav mnenja, da je gneča okrog Castra in komunizma spor med ZDA in Kubo, v katerem lahko one ostanejo nevtralne.

Argentina ni voljna pridružiti se ZDA v prekinitvi diplomatskih odnosov s Kubo. Te dni se je ponudila, da posreduje med ZDA in Kubo. Prvi sosed ZDA, Mehika, je pozdravil to argentinsko potezo. Tudi ostale dežele Latinske Amerike so šle po poti nevtralnih teženj. Kaže, da se prav sedaj formira vodstvo »dveh velikih«, ki ga tvorita brazilski predsednik Janio Quadros in argentinski predsednik Arturo Frondisi.

V Latinski Ameriki, kjer je nekoč vsaka ameriška poteza dobila podporo večine latinskoameriških držav, je samo sedem malih dežel prekinilo diplomatske odnose s Kubo po zgledu ZDA.

To odklanjanje ameriškega vodstva je spodbudilo predsednika Kennedyja, da je opozoril ameriški Kongres, naj Latinski Ameriki čimprej nudi pomoč. Njegovi diplomati v teh deželah že pojasnjujejo tamkajšnjim državnim voditeljem, da je treba vsoto 600 milijonov, ki so je ZDA odobrile kot pomoč latinsko ameriškim deželam, smatrati kot majhen del pomoči, ki bo šele prišla.

Bistvo Kennedyjevega programa za Latinsko Ameriko predstavlja načrt, po katerem bodo nudili tem deželam pomoč iz javnega in zasebnega kapitala, da bi tako dvignili življenjsko raven. Skupna vsota v desetih letih naj bi bila štirikrat večja kakor nekdanji Marschallov načrt v Evropi — 13 milijard dolarjev. Približno polovico bodo dali zasebni ameriški investitorji. Druga polovica bo obsegala ameriška državna posojila, v glavnem po Mednarodni banki za sodelovanje.

Navzlic temu se čuti v Latinski Ameriki težnja, da bi se obrnili proč od ameriškega vodstva. Da bi preverila te težnje, sta dva sodelavca časopisa »US News and World Report« obiskala glavne latinskoameriške prestolnice.

Današnji latinskoameriški državniki gledajo čudovito na Castra. Malo je voditeljev, ki bi mu ploskali, ker pripadajo drugemu političnemu taboru. Vendar mnogi od njih čutijo, da so Castrovi pozivi na revolucijo in njegovi napadi na ZDA privlačni za siromašne prebivalce Latinske Amerike.

Sicer je brazilski predsednik Quadros nekajkrat izjavil, da gleda na ZDA kot na pristnega prijatelja. Vendar je hkrati skoraj vedno poudaril, da tako stališče ne bo oviralo Brazilije, da ne bi poslovala s komunističnimi deželami. S tem, da utira pot diplomatskim odnosom med Brazilijo in Moskvo, je odrekel gostoljublje emigrantskim vladam Litve in Estonske.

Brazilski voditelj, ki tudi naprej skriva svoje karte, še do danes ni povedal, kaj namerava s Castrom. Toda njegovi pomočniki v zasebnih razgovorih zelo hvalijo politiko, ki jo vodi Indija, in napovedujejo, da bi Brazilija morala postati ameriška »Indija« in zahtevati posojila za svoj razvoj od ZDA in SZ. Quadros si prizadeva, da bi zmanjšal stroške in je uvedel obdobje varčevanja. Argentinski predsednik Frondisi skuša za svojo vlado najti nekakšna srednja tla.

Za Frondizija je »kubanski problem« samo spor med ZDA in Kubo. Njegova vlada je sicer lani zaplenila neko kubansko diplomatsko pošiljko, vendar to še ni pomenilo, da bi morala prekiniti odnose s kubansko vlado.

V ČILU je predsednik Alexander zmagal na skupščinskih volitvah, vendar se je zveza levih socialistov, demokratov in komunistov tako okrepila, da ni mogel ukazati svoji vladi, naj prekine diplomatske stike s Kubo. Tudi v ČILU danes govore o nevtralistični politiki.

Pred tremi meseci je URUGVAJ izgnal kubanskega veleposlanika zaradi »subverzivnega« delovanja, vendar novi predsednik ni prekinil diplomatskih stikov s Kubo, temveč dejal: »Ničesar bi ne smeli storiti, kar bi zaprlo vrata naši bratski republiki.«

VENEZUELA je kakor Urugvaj storila ukrepe proti Castrovim diplomatom, vendar vzdržuje tudi naprej stike s Havano. BOLIVIJA, ki je odvisna od velikih injekcij ameriške pomoči, da bi lahko obstajala, se zadnje čase pogaja z ZSSR za pomoč. Predsednik EKVADORJA Ibarra je izjavil, da bo njegova dežela sodelovala z ZDA pri preprečevanju vsakršnega vojaškega napada na zahodno poloblo, vendar si pridržuje pravico, da vzdržuje stike tudi s komunističnimi deželami.

Niti KOLUMBIJA, kjer je na tisoče državljanov zahtevalo v posebni peticiji prekinitev diplomatskih odnosov s Kubo, odnosov niso prekinili.

Na Karibskem področju je MEHIKA velikan med latinskoameriškimi državami. Mehiških državnih voditeljev. Castro preveč »ne skrbi«. PANAMA, ena majhnih dežel, ki je bila po trditvah tamkajšnjih desničarjev žrtev Castrove »agresije« leta 1959, ni prekinila stikov s Havano. »Imamo gospodarske probleme, ki omogočajo našemu narodu, da z lahkoto sprejme kubansko doktrino,« pravi panamski predsednik. V Panami čutijo pomanjkanje vsega: šol, cest, bolnic in stanovanj. Tudi Kostarika in Honduras vzdržujeta diplomatske stike s Kubo.

20 LET REVOLUCIJE

Zemljo tistemu, ki jo obdeluje

Bilo je pred mnogimi stoletji, ko se je med brezobzirno izkoriščanimi kmečkimi množicami prebudil spomin na tiste čase, ko so njihovi dedje in pradedje svobodno gospodarili na zemlji, ki je je bilo za vse dovolj. Toda v kasnejših časih so si to zemljo prilastili redki posamezniki in sinovi nekdanjih ponosnih in svobodnih plemen so postali tlačani, brezpravna raja, ljudje, s katerimi so njihovi zemljiški gospodje svobodno razpolagali in katerim so morali služiti in dajati vse sadove svojega dela. Ko je ta položaj postal brezupen, se je porodilo gibanje »za staro pravdo«, ki je zajelo vse kmečko prebivalstvo in ga strnilo v upor proti zemljiškim gospodom, nastal je boj za zemljo, za tisto zemljo, ki so jo brezpravni tlačani obdelovali, a sadovi, ki jih je rodila, so pripadali gospodarju. Ta boj je bil neposredno naperjen tudi proti taki družbeni ureditvi, ki temelji na izkoriščanju človeka po človeku in to izkoriščanje tudi ščiti.

S tistim dnem se je porodil stoletni boj za zemljo, trd in krvav boj, ki pa je bil dolgo časa brezuspešen. Šele, ko so se tudi v tovarnah delavci, sinovi nekdanjih tlačanov začeli boriti za oblast nad tovarnami in so se zrahljale krute vezi, s katerimi so bili tlačani priklenjeni na zemljo in svojega gospodarja, je dosegel ta boj svoje prve uspehe in končno zmago z zmago delavskega razreda.

S tistim dnem se je porodil stoletni boj za zemljo.

Tudi pri nas v Pomurju, kjer se je oblast zemljiških gospodov ohranila vse do konca prvih dveh desetletij našega stoletja, je bil ta boj izredno ogorčen in se je najbolj razplamtel v dneh oktobrske revolucije, ko se je želja po grofovski zemlji osvobodila vseh vezi in zajela celotno Prekmurje. Toda rdeča revolucija je bila zatrta in ko je prišla nova oblast, so bili veleposestniki dobro pripravljeni na razglasitev agrarne reforme in jo uspešno izigravali, ker tudi oblast ni težila za tem, da bi pomagala tisočerim bivšim grofovskim delavcem in berošem, ki so se nepričakovano znašli na cesti in so od nove oblasti pričakovali popolno in pravično izvedbo agrarne reforme. Z agrarno reformo je dobilo 9829 agrarnih upravičencev 11.636 ha zemlje. Toda to zemljo so dobivali le v začasen in precej drag zakup, tako da so več kot deset let živeli v nenehni negotovosti, ali bodo te parcele res nekdaj njihove ali ne. Zaradi tega je niso ljubili niti z voljo obdelovali, tako da je začela propadati. Ker se niso mogli navezati nanjo, so zopet odhajali v svet na sezonska dela. Ko pa je bilo dokončno odločeno, da bo dodeljena zemlja njihova last, je bilo že prepozno: nastopila je namreč svetovna gospodarska kriza, ki je bila še toliko hujša za manjšega prekmurskega kmeta, ker je vrsto let moral odplačevati zemljo, ki jo je dobil z agrarno reformo.

Poleg teh težav so bile tudi druge. Ko so agrarni upravičenci dobili zemljo, so bili brez potrebnih orodij, živine in zemlja, ki je že močno opešala, jim ni mogla dati toliko, kot so od nje pričakovali. Močno jih je tudi prizadela neurejena klasifikacija dobljenih parcel, ker so namreč nekdanji lastniki namenoma visoko ocenjevali svojo zemljo, da so bili lahko deležni raznih ugodnosti pri častnih službah. Tako so morali tisti, ki so dobili zemljo, plačevati tudi večji davek kot tisti, ki so jo imeli že dalj časa. S tem se je začelo novo gorje, ki je izviralo iz nezadovoljnih teženj kmečkih množic, iz tega nezadovoljstva pa se je tudi rodil nov boj, tokrat skupaj z delavskim razredom za dokončen obračun z izkoriščevalsko družbeno ureditvijo in tistimi, ki so jo vzdrževali.

Po končani revoluciji je tudi nastopila zadnja stopnja agrarne reforme, v kateri je dosledno bilo uveljavljeno geslo delavskega razreda: »Zemljo tistemu, ki jo obdeluje!« Okrog 33 odst. zemlje, (1.800 ha) ki je prešla v splošno ljudsko premoženje, je bilo razdeljenih 1934 agrarnim upravičencem, na katerih se je vaški proletariat zaposlil in jih tudi prevzel v upravljanje. S tem je bil tudi boj za kmetijsko posest končan. Nastopila pa je druga faza boja za zemljo. Začel se je boj za čimvečjo izkoriščenost zemlje, da bi se zadovoljile potrebe celotne naše družbene skupnosti in ustvarilo čimvečje blagostanje. V tem boju se je začel proces čedalje večjega podružbljenja obdelovanja zemlje. Čedalje bolj je med kmečkimi množicami prodiralo spoznanje, da ni zemlja vir bogastva, ampak delo in sadovi, ki ga rodi to delo. Zato se je način obdelovanja začel spreminjati, majhne parcele združevati v obsežnejše komplekse, na katerih je možno z manj truda doseči mnogo več. Bivši lastniki teh parcel pa so postali delavci, ki skupno izkoriščajo to bogastvo in si delijo plodove po vloženem delu. Na osnovi tega se je razvila kooperacija med kmetijskimi zadrugami in kmetovalci in zajela čez deset tisoč hektarov, plani ki so jih sestavili zadružni sveti, pa predvidevajo, da se bo s pomočjo odkupa in zakupa v prihodnjih petih letih ter z izsekovanjem gozdov, površina zemljišč družbenega sektorja povečala za preko 6.200 hektarov.

Tako se nadaljuje boj, ki so ga kmečke množice začele pred več stoletji: na nekdanji grofovski zemlji potomci dalnjih tlačanov postajajo samostojni upravljalci, ki svobodno razpolagajo s sadovi svojih rok. Enako tudi potomci nekdanjih viničarjev v Slovenskih goricah, nekoč brez vseh pravic, danes samostojno odločajo z ustvarjenimi dobrinami.

SREČANJE V MAKEDONIJI

Lepo urejeno naselje in veselo razpoloženje, to je bil naš prvi vtis, ko smo se nekaj dni pred prvomajskimi prazniki srečali z našimi brigadirji v Aginem selu. Brigada šteje 120 brigadirjev. Osemdeset jih je iz Pomurja, ostali iz LR Hrvatske.

Dva dni našega obiska je bilo v znamenju slabega vremena. Toda tudi drugače vreme močno nagaja, zato tudi brigada ni mogla doseči takih uspehov kot bi lahko. Vendar je bila brigada že takoj v začetku proglašena za udarno. Pravijo, da imajo pri tem največ zaslug brigadirke, ki so v prvem mesecu dosegale boljše uspehe pri delu kot brigadirji.

Mladinsko naselje je ozvočeno, sredi naselja pa so postavili prostran oder za kulturne prireditve. Nič ni nagajal dež, ko so brigadirji zvedeli, da smo prinesli magnetofonski trak z veselimi poskočnicami . . .

Pred odhodom smo se porazgovorili o delu in življenju v naselju. Brigadirji so obljubili, da bodo ohranili tradicijo pomurskih delovnih brigad in da se bodo vrnili večkrat udarni.

Brigadirski delovni dan traja 6 ur. Ostali čas porabijo za tečaje. Največ brigadirjev obiskuje zidarski tečaj, 18 deklet pa se izpopolnjuje na kuharskem tečaju.

Pot iz Aginega sela nas je vodila mimo makedonskih vasi, posejanih po rahlo valovitih hribčkih. Kot cesta, koder je zasadila lopate naša mladina, tako se spreminjajo tudi makedonski kraji. Kumanovo vedno bolj izgubja stari orientalski pečat, kar se še posebno odraža pri gradnji novih modernih stanovanj in tovarniških objektov. Blizu Kumanovega leži znano naravno zdravilišče »Kisela voda«. Tu je glavni štab mladinskih delovnih brigad. Kraj postaja turistično pomemben. Med drugim se ponaša z lepim, modernim hotelom.

Ob cesti od starodavnega Vranja je več brigadirskih delovišč. Sestnajstmetrsko cestišče je zelo zanemarjeno. Ne bo dolgo, ko bo nekako vzporedno s to cesto stekla nova trasa, po kateri bodo brzeli avtomobili, staro cesto pa bodo uporabljali le za lokalni promet.

Tudi v brigadirskem naselju »Majda Šilc« je bilo ob našem prihodu živahno. Tu je »doma« specialna traktorska brigada. Izredna moča je brigadi onemogočala delo, zato so urejali naselje, če pa je močno deževalo, so se zbrali brigadirji ob knjigah ali pa so posvetili ta čas kulturno-prosvetnemu delu.

Komandant brigade Jovo Bajagič nam je pripovedoval o uspehih brigade, ki je bila pohvaljena in proglašena za udarno že v prvih desetih dneh. V tej brigadi je 73 pomurskih in 32 mariborskih brigadirjev. Delajo v dveh izmenah, prav tako so razdelili tudi izobraževanje. Brigada je opremljena z vsemi sodobnimi kmetijskimi stroji in pripomočki za pouk. Kmetijski tehnik Slavko Lepičnik skrbi v brigadi za strokovno vzgojo ter pomaga pri kulturno-prosvetnem delu. Zatrjeval nam je, da kažejo brigadirji veliko zanimanje za tehnični pouk, zato sodi, da se bo vrnilo v Pomurje veliko število dobrih traktoristov.

Brigadirji med malico

Ta brigada je že v kratkem času navezala stike s sosednjimi šolami, kulturno-prosvetnimi društvi in množičnimi organizacijami, saj ni večera, da ne bi brigadirji pripravili kakšnega presenečenja ali s kulturnim programom ali s predavanjem. Brigadirje so obiskali gimnazijci in učiteljiščniki iz Vranja, člani kulturno-umetniškega društva iz Vranja, pionirji, učiteljiščniki iz Štipa in drugi. Dvakrat tedensko obiskujejo brigadirje filmske predstave in gledališče v Vranju, skratka: vsak dan se povezujejo in srečujejo z ljudmi in spoznavajo življenje domačinov.

Slika iz življenja naših brigadirjev ne bi bila popolna, če ne bi omenili tudi šerifa, »novatarja« v foto krožku Kolomana Martinca, tekmovanja v pridobivanju na teži, v katerem je v prvih desetih dnevih odnesel prvo mesto Jože Martinc s prirastkom 6 kilogramov! In Mikija Morčoča, ki je dosegel rekord v ležanju, ter Pišteka iz Trnja, ki upa, da se bo vrnil kot traktorist.

Pa nepozabni dogodek, ko sta komandant brigade Jovo in Slavko odšla na obisk k brigadirjem brigade Štefana Cvetka. Zaradi močnega deževja sta prikorakala v naselje s čevlji pod pazduho in brigadirji so ju pozdravili z burnim smehom.

Podobno se je po obisku zgodilo tudi nam. Na poti do železniške postaje do Vranja je bilo toliko blata, da ga nismo uspeli niti do doma očistiti. In prav po tisti poti bo še letos stekla lepa asfaltirana cesta. Tako je sklenila mladina!

SEJA ObLO GORNJA RADGONA

Prejšnjo nedeljo je bila seja obeh zborov ObLO Gornja Radgona, na kateri so odborniki poslušali poročilo o opravljenih zborih volivcev v mesecu marcu in razpravljali ter sklepali o posojilu občine v višini 10 odst. občinskega stanovanjskega sklada za izgradnjo tovarne ravnega stekla v Novem mestu. Na skupni seji so govorili tudi o najetju posojila pri KB za zgraditev šolskih in sanitarnih objektov v občini in poslušali obrazložitev o reorganizaciji Komunalne banke.

Na ločenih sejah so razpravljali in sklepali o predlogih nekaterih novih odlokov ObLO, o garancijah in premoženjsko-pravnih zadevah.

Dvodnevni seminar v Slatina Radencih

V Radencih je bil te dni dvodnevni seminar, na katerem so razpravljali o delavskem samoupravljanju in družbenih organizacijah v Zdravilišču Radenska Slatina. Obravnavali so novi način delitve med družbeno skupnostjo in delovnimi kolektivi, notranjo delitev dohodka v podjetjih, bančni in kreditni sistem, vlogo komune v novih ekonomskih pogojih, problem starih in onemoglih ljudi itd. Seminarja so se udeležili vsi vodilni uslužbenci, funkcionarji sindikata ter zastopniki upravnega odbora in obratnih svetov. Predavali so ravnatelj zdravilišča ter strokovnjaki iz Murske Sobote. Ika

Prvomajski obisk

V Pomurju sta dva doma onemoglih in to v Rakičanu in Lukavcih. Iz radgonske občine je v obeh domovih 20 oskrbovancev. Socialni delavci iz Gornje Radgone svoje oskrbovance vsako leto obiščejo in obdarijo. Tudi letos so jim pripravili za 1. maj skromno, a prisrčno pogostitev s pecivom, vinom in cigaretami, razen tega pa so se pogovorili z njimi o njihovih težavah in željah. Oskrbovanci so se tega dogodka zelo razveselili. Večkrat so jih že tudi obiskali podmladkarji Rdečega križa ter jih razveselili s kulturno prireditvijo. -Ika

Naša akcija

PTT služba hitra in zanesljiva?

»Ne, danes pa nimam nič za vas,« je dejal pismonoša zapirajoč prepolno torbo. »Nič?« Starček je negotovo pogledal ter strmel za pismonošem, ki je odhajal. Morda je pričakoval pokojnino, morda pismo od svojcev . . . Rdečelično dekle se je sklanjalo nad žehto ter se oziralo na cesto. Brez dvoma je nekoga pričakovalo. Koga, bi težko ugotovili, če ji ne bi milo nenadoma zdrknilo iz rok. Stekla je po stezi, brisajoč si roke v predpasnik. Pismonošina torba je zazevala, njegova roka pa je brskala med kuvertami. Pisemce s skrbno napisanim naslovom je izginilo za predpasnik . . .

Tako se ponavlja dan za dnem. Nekatere pismonoša razveseli, druge razočara. Toda, ali je vse to odvsino samo od njega? Da ni morda zaradi preobilice pošiljk nekaj teh odložil za prihodnji dan? To je skušala ugotoviti naša nedavna preizkušnja. V minulih dneh smo oddali na raznih poštah številna pisma. Naslovili smo jih v najrazličnejše kraje ter pozneje ugotavljali, kdaj so prispela do naslovnikov. Pisma se seveda niso razlikovala od ostalih, ki jih pismonoši prenašajo vsak dan. Največ pisem smo oddali 27. in 28. aprila in so vsa, razen enega, prispela do naslovnikov v dveh dneh. Enako se je zgodilo z ostalimi pismi, ki smo jih poslali od 20. aprila naprej. Seveda moramo še posebej poudariti, da se nobeno od pisem ni izgubilo. Po naključju pa nam je prišlo v roke še eno pismo, ki je bilo oddano v Beli krajini in je imelo silno pomanjkljiv naslov: Smerčan Hilda, D. Lendava, Murska Sobota. Pismo je bilo oddano v Vinici pri Črnomlju 24. aprila ob 11. uri, že 25. aprila ob 12. uri so na pošti v Lendavi nalepili nanj nalepko »NEZNAN«. Še istega dne pa so v Murski Soboti našli naslovljenko, čeprav se je poročila in ima drug priimek in naslov. Torej tudi pismo s pomanjkljivim naslovom ne zaide tako zlepa.

Tudi brzojavni promet je pokazal precejšnjo ekspeditivnost. Brzojavke so do naslovnikov, ki so v bližini pošt, prispele že v dobri uri, nekoliko več časa pa so potrebovale ostale, ki so jih morali odnesti v bolj oddaljene kraje. To se je zgodilo zlasti na manjših poštah, kjer nimajo dežurnih dostavljačev.

Pri naši preizkušnji seveda nismo pustili ob strani telefonske službe. Medkrajevne smo naročevali iz raznih številk. V uredništvu smo naročili najprej Ljutomer 4 in G. Rodgono 17. Na prvo smo čakali samo pet minut, na drugo pa enajst. Kmalu za tem smo naročili na telefonski številki 37 v M. Soboti, Črensovce 2 in Lendavo 3. Na Črensovce smo čakali šest minut, medtem ko se je pri Lendavi čas čakanja skoraj podvojil. S Kmetijskega gospodarstva Rakičan smo naročili Bučkovce 4, Martjance 5 in pošto Rogašovci. Martjance smo dobili že v treh minutah, na ostali dve številki pa smo čakali 21 in 23 minut. Še istega dne dopoldne smo zavrteli telefon v Beltincih na številki 9. M. Soboto 68 so nam zvezali že v treh minutah, Lendavo 4 pa v 18 minutah. Čas čakanja je bil zelo različen tudi v Lendavi in Ljutomeru, vendar smo čakali na pogovore največ 28 minut. Če smo pri preizkušnji hitrosti medkrajevnih central v našem okraju zabeležili še kar povoljne ugotovitve — seveda za razmere, v katerih telefonska služba sedaj dela — smo bili malce razočarani pri pogovorih, ki smo jih naročili izven okraja. Tako smo morali na primer številko v Mariboru, ki smo jo naročili v M. Soboti ob 12.08, nekaj minut pred 14. uro odpovedati, ker še do takrat nismo prišli na vrsto. Nekoliko boljše je bilo s Celjem.

Akcija je v povprečju pokazala zadovoljive rezultate. Stanje bi pa lahko bilo boljše. K temu je brez dvoma precej pri-

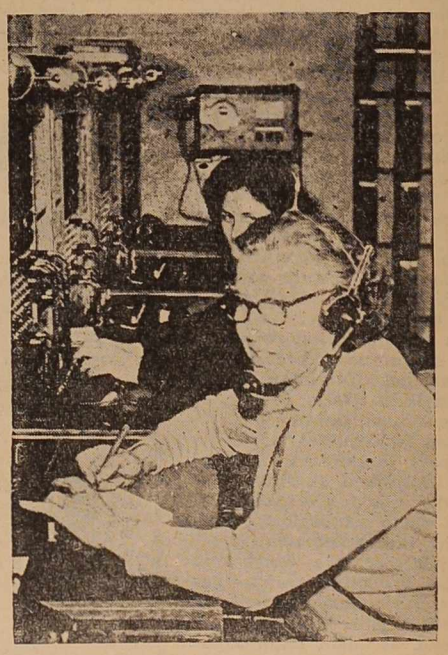

»Danes imamo dosti medkrajevnih. Ko boste na vrsti, vas pokličemo!«

spevalo nagrajevanje, kateremu dajejo tudi v PTT podjetju vse večji poudarek. S prihodnjim letom nameravajo uvesti popolnoma nov način delitve dohodka. Tako bodo novi osebni dohodki odvisni predvsem od delovnega mesta, strokovne izobrazbe in od časa zaposlenosti v PTT službi.

J. Stolnik
R. Jaušovec

TEDEN RDEČEGA KRIŽA

V Pomurju beležimo te dni v vseh večjih krajih prireditve, ki so posvečene Tednu Rdečega križa. V tem tednu organizacije Rdečega križa sklicujejo delovne sestanke, na katerih sprejemajo delovne načrte in poživljajo na splošno svojo dejavnost.

Kakor vsako leto, je tudi letos Teden Rdečega križa od 7. do 13. maja. Skrb za človeka je ena osnovnih nalog dejavnosti organizacije RK. Ta skrb se kaže v vzgajanju in pridobivanju prostovoljnih krvodajalcev, organiziranju raznih tečajev, od nege bolnika do prve pomoči, borbe proti tuberkulozi, alkoholizmu itd. Organizacije RK odigravajo veliko vlogo v Pomurju pri malih asanacijah na vaseh, so pobudniki za ureditev naselij, pri urejanju vodnjakov, gnojišč, čiščenju vaških mlakuž.

Tudi letos oz. lansko leto je RK veliko pomagal socialno ogroženim, starim in onemoglim.

Veliko pomoč nudi RK šolskim mlečnim kuhinjam, v katerih se hrani več kot polovica vseh šoloobveznih otrok v Pomurju.

Rdeči križ ustanavlja pri šolah Podmladek RK, ki vzgaja najmlajše člane in jih navaja na zdravo življenje. Podmladkarji z mednarodnim dopisovanjem utrjujejo tudi idejo mednarodnega prijateljstva.

Kapelski pionirji urejajo gredice

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

V začetku velja pripomniti, da smo v minulih prvomajskih dneh pogrešali na repertoarju soboškega kina jugoslovanski film »Partizanske zgodbe«, ki je bil prvotno najavljen, zadovoljiti pa smo se morali z argentinskim filmom »Ali te lahko kličem mati«, ki pa ni predstavljal enakovrednega nadomestila. Ob francoskem filmu »Prevaranti« pa upamo, da so vzgojitelji obrazložili mladini, ki ga je videla, da francoska mladina ne dorasča v socialistični družbi kot naša in nima tistih perspektiv. Zato je razumljivo, da francoska mladina pogosto zabrede na stranpota, ki nam jih je film dovolj nazorno prikazal in bi lahko delovala na našo mladino nevzgojno, v kolikor bi izostal komentar.

VOJNA – Jugoslovanski film, ocenjen od festivalske žirije lanskega Pulja kot drugi najboljši film, prejel pa je tudi nagrade za režijo in za najboljšo moško glavno vlogo. Danes je znano, da je požel ta film zelo nasprotujoče si ocene. V glavnem ga je kritika ocenila kot umetniško slabega. Znani so tudi očitki, da je to v bistvu antihuman film, monstruozni spektakel, namenjen izvozu. Mnogi kritiki so tudi trdili o Tončiju Vrdoljaku, češ da je nezasluženo prejel nagrado za najboljšo moško vlogo. Zanima nas sedaj, za kaj gre pravzaprav? Kaj je res in kaj ni res? V resnici gre za dramo v stilu fantazije, ki je s pomočjo vizije hotela predočiti nevarnost atomske vojne. Res je tudi, da ta drama nima realnih tal, ni določena in opredeljena, zato tudi ni prepričljiva in niha ves čas med grotesknim in tragičnim. Vse to je posledica zamisli scenarija italijanskega scenarista Cesara Zavattinija, ki se ji je morala režija podrediti. Kako naporno pa je bilo snemanje tega filma, nam priča dejstvo, da je poljska igralka Ewa Krzyzewska shujšala med snemanjem od 63 na 51 kg. Če se ji je to splačalo (v umetniškem smislu), je drugo vprašanje.

OD PEKLA DO TEKSASA – Kajpak ameriški barvni kinemaskopski film, v katerem skorajda pogrešamo stari kliše: šerif, revolveraši, napad na poštno kočijo. Za spremembo so tokrat glavni junaki ljudje, ki sovražijo revolver, težijo k mirnemu (!) življenju in samo psihoza Divjega zapada jih kdaj pa kdaj prisili, da zgrabijo za revolver. Nič več ni tudi črno-belega slikanja značajev. Glavni junaki so postali bolj humani in obzirni. Tako doživimo, da so stotine milj sledili človeku, nato pa mu z gentlemensko gesto odstopijo konja (ker je ostal brez lastnega) in dajo mu celo štiri ure »prednosti«. Vendar pa je akcija tudi v tem filmu v prvem planu, igralske ustvaritve pa v njeni senci. Vendar pa je poldruga ura razvedrila zagotovljena.

Oba filma bosta ob koncu tega in v začetku prihodnjega tedna na sporedu soboškega kina.

KRIK – Italijanski film, bogat po človeški in socialni vsebini in zato vsekakor vreden ogleda. Čeprav gre predvsem za dramo enega samega človeka, v njem naman odkrijemo tisto siromašno Italijo, ki so nam jo odkrili že neorealisti. Brezposelno tavanje delavca Alda po megli in blatu, podrejanje koristi vasi interesom vojaških oblasti in osamljen zaključni krik žene brez pomoči ni težko razumeti kot simbolični krik celotnega razreda.

Film bo sredi prihodnjega tedna na sporedu kina v Gornji Radgoni.

VZHODNO OD RAJA – Ameriški barvni kinemaskopski film, narejen po istoimenskem romanu Johna Steinbecka. Opozoriti velja na igro pokojnega Jamesa Deana, za katerega trdijo nekateri, da je naredil samomor. Režiser kajpak ni mogel obsežnega književnega dela do natankosti prenesti na filmski trak. Vsekakor pa je filmska adaptacija uspela, čeprav so v knjigi odlomki in detajli, ki so malone nepozabni, a jih v filmu ne najdemo. To pa se ni zgodilo zato, ker bi režiser hotel prikriti nekatere senčne strani ameriškega življenja tistega časa, temveč enostavno zato, ker bi mu sicer zmanjkalo filmskega traku. Upoštevati pa je treba tudi ameriško filmsko cenzuro, a tudi kult osebnosti okrog Jamesa Deana po njegovi tragični smrti.

Film bo ob koncu tega tedna na sporedu v Salovcih.

TIHI DON – Sovjetski film, pravzaprav vsi trije deli romana – reke v režiji znanega Sergeja Gerasimova, ki je napisal tudi scenarij. Znano je, da je »Tihi Don« delo, ki je klasično že v svetovnem merilu. Kritiki zamerijo vsem trem delom filma le akademsko inačico, ki jo je posnel Gerasimov s suho zadržanostjo, sicer bi iz romana znani prepiri, strasti, pretepi in bitke, a tudi ljubezen še bolj nazorno zaživela pred očmi gledalca na filmskem platnu. Znano je tudi, da je avtor romana Mihail Solohov osebno bdel nad scenarijem in se z njim strinjal. Odlični so igralci glavnih vlog, sicer pa lahko film uvrstimo med reprezentančna dela sovjetske kinematografije po drugi svetovni vojni.

Vsi trije deli filma bodo prihodnje dni in tedne na sporedu Kina Videm ob Sčavnici.

Otroci o starših in o sebi

ČE JE OČE DOBRE VOLJE...

Zgodaj zjutraj je bilo, ko sem pešačila iz Radenec po hribu navzgor proti Kapeli, kjer me je že čakala gruča otrok, nestrpnih, da se ob glasu zvonca vsujejo v učilnico. Sprva nezaupljivi, so se potem kuštravčki kmalu razživeli in ko sem jih pol za šalo pol za res vprašala, katerega od staršev imajo rajši, so skoraj v zboru odgovorili: »Mamo!« Zakaj? Povedali so mi, da jim mama pomaga pri učenju, medtem ko so očetje večinoma zdoma, preveč radi pijejo, in ko pridejo domov, se radi prepirajo.

Ko sem kasneje pisala o tem obisku, sem dolgo razmišljala, kako naj to pravzaprav povem, da ne bo hudo in da bo vendarle tako, kot so mi lahko povedali samo otroci. Zdelo se mi je, da se je temu ali onemu za hip zresnil obraz in v očeh sem jim brala zaskrbljenost. Toda vse to je na videz preveč črnogledo in enostransko. Če zna oče lepo pripovedovati, če je večkrat doma, če se z mamo ne krega in če je dobre volje, da, potem dajejo tudi pri Kapeli otroci očetom enako »oceno« kot mamicam. In takih je bilo precej!

Otrok je v svojih pogledih in ocenah nepristranski, čuti kaj mu pripada v družini. Toda mnogi starši mislijo, da je pretežni del vzgoje odvisen le od vzgoje v šoli.

STROJNI INŽENIR BOM!

Sedeli smo v šolskih klopeh in naš razgovor je bil vse bolj živahen, zgovornost se je pomešala z nagajivostjo in niti opazili nismo, da smo obsedeli dalj časa kot traja dnevni pouk. Potem smo ugotovili, da je v razredu šest »bodočih« šoferjev, pet učiteljic, trije piloti in še vrsta drugih poklicev. »Jaz bom pa strojni inženir!« se je oglasil droban fantič, »seveda, če se bom pridno učil!« je še dodal. Vsem je sililo na smeh, najbrž tudi meni, kajti še tisti hip se je razred spremenil v en sam nasmešek, ki so ga tu in tam vzpodbujali z drezanjem pod rebra, tako, kot vedo to otroci najlepše.

Pa še na starše in delo doma ter v zadrugi je nanesel naš razgovor. Brez posebnih vprašanj so otroci ugotavljali, da doma starši pogosto govorijo o kokoših, zadrugi, prašičih in spet o zadrugi. Toda, bilo je nekaj razboritih, ki se niso kar tako strinjali z vsem. »Jaz bi že drugače gospodaril kot moji starši,« sem slišala iz klopi, »več koruze bi sejal!« »Pa zakaj?« sem vprašala. »Hm, zato, ker bi koruzo laže prodal!«

Prvi koraki...

Potem smo kramljali še o počitnicah, izletih in ekskurzijah. Vsi se veselijo počitnic, še posebej pa izletov. Toda nekateri so mi dejali, da ne bodo šli na izlet, ker starši nimajo dovolj denarja.

Ko sem kasneje domov grede srečala na novem športnem igrišču skupino otrok, kako so pridno opravljali še zadnja dela; dekleta so odstranjevala travo, fantje so privlekli od nekod ročni valjar, so se mi misli povrnile k mladim državljanom, ki sem jih pravkar zapustila. Nisem si mogla kaj, da ne bi zaželela ob misli na šolske počitnice in izlete: »Očka, bodi dobre volje...!«

M. Luthar

Še ena pevska prireditev: Tik pred Prvim majem je gostoval v Pomurju pevski zbor Doma za glasbeno vzgojo v Ljubljani. Mladi pevci so nastopili v Murski Soboti, Lendavi, Veržeju in v Križevcih. Gostovanje je organiziral Občinski odbor SZDL v Murski Soboti.

SI ŽE IZBRAL POKLIC?

Kateri poklic naj si izberem? Tako se sprašuje v tem času vsak mladinec in mladinka, ki bo končal letos obvezno šolanje. Mnogi se ne morejo odločiti, kateri poklic naj si izberejo, čeprav so se že posvetovali s starši, učitelji ali z znanci. Slišali so o mnogih različnih poklicih, spoznali so tudi probleme, ki so povezani z odločitvijo za poklic.

Danes se je v Sloveniji že močno uveljavila služba poklicnega svetovanja. Taka svetovalnica je tudi v Murski Soboti, o čemer smo v našem listu že pisali. Zavod za zaposlovanje delavcev, s katerim svetovalnica tesno sodeluje, je organiziral doslej že več predavanj po šolah – prav posebej še v aprilu, mesecu poklicnega usmerjanja. Predavanj so se udeleževali otroci, starši in učitelji. Izvedena je bila tudi posebna anketa o nadaljnjem šolanju mladine. Kdor je anketni listek izpolnil, pa še seveda ne sme misliti, da se je s tem že prijavil za šolo, v kateri namerava nadaljevati študij. Kakor predavanja, tako je bila tudi anketa namenjena samo za poklicno predorientacijo, ki je prva stopnja poklicnega usmerjanja. Pravo poklicno usmerjanje izvaja le poklicna svetovalnica, vendar to ni obvezno, marveč le v pomoč onim, ki žele nasvet.

Poklicno svetovanje je zelo odgovorno delo, tako do posameznika, kakor do družbe. Zato mora biti organiziran proces. Ta organizacija se sestoji predvsem iz dobre predorientacije, dela poklicnega svetovalca in mladinskega referenta v poklicni posvetovalnici, iz preverjanja rezultatov poklicnega svetovanja. Poleg poklicnega svetovalca-psihologa in mladinskega referenta je potrebno, da pri svetovanju sodelujejo še zdravnik, pedagog in socialni delavec. Naša poklicna svetovalnica zdaj še nima vseh teh ljudi, vendar je s svojim delom že pričela, saj ima samo mladinskega referenta in psihologa – poklicnega svetovalca. Delo obeh pa je zelo povezano, kajti naloga poklicne svetovalnice je poleg drugega tudi ta, da ugotavlja prosta učna mesta. S takimi podatki soboška svetovalnica še ne razpolaga. Kljub temu pa lahko nudi pomoč vsem tistim mladinkam in mladincem, ki se ne morejo odločiti za ta ali oni poklic, in čutijo potrebo po nasvetu.

Poklicna svetovalnica je opremljena s sodobnimi psihološkimi pripomočki, ki so potrebni za ugotavljanje splošnih in posebnih sposobnosti posameznika.

Ugotavljanje sposobnosti in vsklajevanje zmožnosti z interesi posameznika in družbe, zahteva navadno precej časa, tako da morajo kandidati, ki želijo nasvet, obiskati svetovalnico tudi 2–3 krat. Svoje mnenje o kandidatu mora dati tudi šola, pri težjih primerih pa morajo priti v svetovalnico tudi starši.

Naloga svetovalnice pa ni samo v tem, da nekomu svetuje določen poklic, temveč tudi v tem, da tega ali onega odvrne od neprimernega poklica. S takim »negativnim« svetovanjem lahko svetovalnica še več koristi posamezniku kot s priporočanjem določenega poklica. Mlad človek je s tem obvarovan pred neuspehom in pred vsemi posledicami.

Ko se že odločimo za določeno šolo, se navadno znajdemo pred vprašanjem, ali bomo sprejeti v šolo, ali bomo dobili primerno podporo itd. Na našem območju imamo sorazmerno malo možnosti za šolanje. Vendar je bilo zadnja leta odprtih tudi pri nas več šol, kljub temu pa bo moral marsikateri kandidat prilagoditi svoje želje zunanjim možnostim in potrebam skupnosti. Prav zato pa je potrebno, da se mladi ljudje čimprej posvetujejo in potem odločijo za najboljšo možnost. Kdor se bo pravočasno obrnil na pravo mesto, bo ugotovil, da odločitev vendarle ni tako težka, poleg tega pa bo imel še dovolj časa, da si pravočasno poskrbi za štipendijo itd.

Poklicna svetovalnica v Murski Soboti (v prostorih obrtne šole), daje vse informacije vsak četrtek od 7. do 14. ure in je na razpolago državljanom, če pa bo potrebno, bo svoje delo časovno še nekoliko razširila.

VESTI

BUČKOVCI – V nedeljo je bila v Bučkovcih otvoritev šolskega telovadišča. Na otvoritvi je igrala godba na pihala, nakar je šolska mladina izvedla nekaj telovadnih točk. Popoldan pa je šolska mladina pripravila srečolov. Otvoritvi je prisostvovalo veliko število vaščanov.

TIŠINA – Vaščani iz Tišine in okoliških vasi so že pripravili 150 tisoč kosov opeke za gradnjo šole na Tišini. Takoj, ko bodo imeli pripravljen še ostali material, bodo pričeli graditi.

GRAD – V nedeljo je bila prva seja novoizvoljenega zadružnega sveta, na kateri so obravnavali poročila predsednikov upravnih odborov dosedanjih treh zadrug. Izvolili pa so tudi novi devetčlanski upravni odbor in predsednika zadružnega sveta.

V nedeljo so imeli gasilci v DOLNJIH SLAVEČIH svečan prevzem motorne brizgalne. Kupili so jo letos in sicer z lastnimi sredstvi.

GRAD – V ponedeljek se je pričelo pri Gradu taborjenje obveznikov predvojaške vzgoje iz soboške občine. Taborjenje bo trajalo 12 dni, prisotnih pa je dve sto mladincev.

ČRNELAVCI – Pred kratkim so se v Črnelavcih zbrali člani aktiva mladih zadružnikov in se s predstavnikom zadruge iz Murske Sobote dogovorili o sodelovanju z zadrugo. Ker kmetijska zadruga nima na razpolago parcel za sejanje koruze, so se dogovorili za kooperativno sodelovanje z zadrugo. Obdelovali bodo pol hektarja zemlje.

V RADENCIH VEDNO VEČ GOSTOV

Na letošnjo sezono so se v zdravilišču še posebno dobro pripravili. Predvsem so poskrbeli za boljšo reklamo. Navezali so stike s turističnimi društvi in socialnim zavarovanjem doma in v tujini. Odziv tega se že čuti, saj imajo že sedaj več prijav gostov, kakor so jih imeli sicer meseca maja oziroma junija. Trenutno je v Radencih nad 150 gostov, nekaj tudi inozemskih. Dobra propaganda je tudi v tem, da je oskrba v zdravilišču v primerjavi na Jadranu za 20 odstotkov cenejša. Obnovili so nekatere zgradbe in opremo ter nabavili vrsto novih inštrumentov za zdravstveno službo. Imajo 2 zdravnika, medicinsko sestro in več bolničark.

V zvezi s turizmom obnavljajo in širijo v Radencih parke ter organizirajo turistične izlete. Zgradili bodo pločnike, reorganizirali bodo cestno razsvetljavo in uredili še vrsto drugih drobnih stvari.

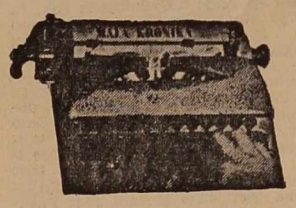

Mestni odbor Rdečega križa v Murski Soboti priredi v soboto 13. maja ob 18. uri v dvorani Kina »Park« svečano akademijo, posvečeno Tednu Rdečega križa.

BRALCI – BRALCEM V PRESOJO

Za praznovanje 1. maja smo pionirji in mladinci Dolnje Bistrice pripravili pester program za prvomajsko proslavo. Proslavo smo hoteli izvesti na predvečer 1. maja pri kresu. Vendar nam vreme ni prizaneslo. Zato nam ni preostalo drugega, kot da gremo v osnovno šolo in tam izvedemo program, ker drugega prostora za prireditev v naši vasi nimamo. Vaščani nameravajo graditi kulturni dom, a so šele temelji izkopani. Tako smo morali v šolo, kjer pa smo naleteli na nerazumevanje starejše učiteljice, ki stanuje v šoli in ima pri sebi ključe od učilnic. Prosili smo jo za ključ večjega razreda, kjer vsako drugo soboto vrtijo tudi filme. V veliko začudenje vseh nas nam je odredila manjši razred, kjer naj bi nasim vaščanom izvedli prvomajsko proslavo. Ni se dala pregovoriti in je parkrat celo zaloputnila vrata pred učiteljico-novinko, ki je v domači vasi organizirala proslavo, rekoč: »Ne bo proslave v večjem razredu, pa delajte kar hočete!« Začudila se je učiteljica, začudili so se pionirji in mladinci nad njenim vedenjem in se spraševali, od kod le ima ta oseba, ki je vsekakor dolžna tudi nekaj prispevati lastne pomoči ob takih priložnostih, kot je bil sedaj Praznik dela, tako moč razpolagati s ključi in razredi. Saj ji je vendar dobro znano, da ne sme nasprotovati nobenim sestankom in prireditvam v šolskih prostorih, dokler kulturni dom ne bo zgrajen. Zatekli smo se k šolskemu odboru, ki naj bi nas kot pristojni organ za »take zadeve«, rešil iz nerodnega položaja. Zunaj na dežju je namreč čakalo mnogo vaščanov, predvsem mladine. Mlada učiteljica je sklenila, da proslave pač ne bo, a ob pogledu na čakajoče vaščane in želje nastopajočih, tega ni mogla narediti. Zadovoljiti smo se morali z manjšim razredom, kjer so nastopajoči zavzeli dobro četrtino razreda, a gledalci so zavzeli ves preostali prostor do skrajnosti. Člani šolskega odbora niso nič ukrenili ter so izjavili, da nočejo imeti več nobenega stika s to učiteljico, ker imajo že od prej slabe spomine na njo. Pionirji in mladina pa je prvomajski program vseeno dobro izvedla, ki pa bi bil vsekakor boljši ob boljših pogojih. Vaščani so bili zadovoljni, domov grede pa so se pogovarjali o osebi, ki je hotela kolo napredka in kulture zaustavili, namesto da bi še sama prispevala z lastno pomočjo, ob takih priložnostih, kot je bil Praznik dela. Vendar s takimi njenimi grožnjami in čudnimi nazori ne bo nič dosegla, ker je tu mladina, tu je večina, ki misli in dela v vse drugačnem duhu, kot si ga ona zamišlja in narekuje.

Cilka

ZARADI GOSPODARSKEGA KRIMINALA ŠTIRI LETA STROGEGA ZAPORA

Pred Okrožnim sodiščem v M. Soboti se je pred kratkim zagovarjal Slavko Hladen, skladiščnik Trgovskega podjetja »Tobak« v Gornji Radgoni.

Obtožen je bil zaradi kaznivih dejanj poneverbe, neupravičene uporabe in ponarejanja listin. Hladen je poneveril od leta 1958 dalje nekaj nad 644 tisoč dinarjev.

Okrožno sodišče v Murski Soboti ga je obsodilo na enotno kazen štirih let strogega zapora.

VINJENOST VZROK NESREČE

V vasi Renkovci je prišlo pred kratkim do prometne nesreče. Voznik osebnega avtomobila August Šmitlinger iz Dobrovnika in njegov sovoznik Ladislav Koren sta se vozila precej vinjena. Med vožnjo je hotel L. Koren odvzeti A. Šmitlingerju volan. Začela sta se prerivati in tako ju je zaneslo v ograjo na mostu. Koren je dobil lažje poškodbe in pretres možganov. Prepeljan je bil v bolnišnico. Škoda na vozilu znaša okrog sto tisoč dinarjev.

Po Kidričevi ulici v Murski Soboti je privozil pred dnevi kolesar Mirko Gomboc iz Murske Sobote, nenadoma je zavil na levo stran ceste. Med tem časom je privozil motorist Aleksander Svetec iz Salovec in trčil s kolesarjem, pri čemer sta oba padla. Istočasno je bila na kraju dogodka Marija Gjergjek, uslužbenka iz Murske Sobote, katero je zadel motorist ob padcu. Omenjena je dobila poškodbe na nogi. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Ugotovljeno je bilo, da sta bila oba voznika vinjena.

NA POTI V BOLNIŠNICO PODLEGEL POŠKODBAM

Pred nekaj dnevi je prišlo pri Vidmu ob Sčavnici do hude prometne nesreče, ki je terjala kot žrtev dvoletnega otroka Samuela Browna, rojenega v Gradcu, živečega pri Vidmu.

Otrok je tekel čez cesto. V istem času je privozil motorist Alojz Rižmar iz Trbegovec in podrl otroka z desnim kolenom. Otrok je dobil pri padcu težke poškodbe, nakar so ga takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, vendar je med potjo podlegel poškodbam.

ŠE ENA SMRTNA ŽRTEV

Iz Ljutomera proti Slatini Radencem se je pred kratkim z avtom peljal Franc Bračko iz Slatine Radenec. Na cesti je opazil Karla Zamudo iz Stare nove vasi, ki je med vožnjo domov nekoliko vinjen padel s kolesom in se poškodoval. Med tem časom je iz nasprotne smeri pripeljal mopedist Bratina iz Križevec in se zapeljal čez ležečega Zamudo, kljub temu, da mu je Bračko dajal znake, naj ustavi.

Zamudo so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu podlegel poškodbam.

Z MOTORJEM V LESENO OGRAJO

Z motornim kolesom znamke NSU sta se motorist Vlado Maček in sovozač Maks Jančar iz Gornje Radgone pripeljala iz smeri Kapela–Radenci. Zaradi velike hitrosti nista mogla zvoziti ovinka in sta se zaletela v leseno ograjo ter padla na sredino cestišča. Kot so pozneje ugotovili, sta bila oba nekoliko vinjena. Pri padcu sta dobila lažje telesne poškodbe, dočim znaša škoda na vozilu okrog 40 tisoč dinarjev.

ROJSTVA

Rodile so: Draga Puklavec iz Beltinec – deklico, Irena Šarotar s Kapele – deklico, Ana Frühvirt iz Gerlinec – deklico, Antonija Vučko iz Murske Sobote – dečka, Antonijo Vohar iz Dokležovja – dečka, Helena Mihalič iz Stročje vasi – dečka, Stefanija Forjan iz Dolgovaških goric – dečka, Irena Simonka iz Gaberja – dečka, Ana Šarkezi iz Črnelavec – deklico, Marija Molnar iz M. Sobote – deklico, Vera Dervarič iz Bakovec – deklico, Marija Ivančič iz Šaferskega – dečka, Jožefa Grah iz Petanjec – dečka, Helena Kočar iz Ivanjec – dečka, Ana Tkalčič iz Bakovec – dečka, Helena Trarica iz Dolge vasi – deklico, Terezija Lebar iz Murske Sobote – dečka, Ana Maček iz Gradišča – dečka, Marija Baranja iz Zenkovec – dečka, Marija Lukač iz Murskih Črnec – dečka, Paula Vladković iz Budinec – dečka, Terezija Kianec iz Sela – dečka, Terezija Šiplič iz Tropovec – dečka, Vera Madžar iz Noršinec – dečka, Ema Pörš iz Murske Sobote – deklico, Marija Vrbnjak iz Ključarovec – dečka, Marija Sever iz Salamenec – dečka, Gizela Klujber iz Dolge vasi – dečka, Helena Sanca iz Borejec – deklico, Ivana Zver iz Lipe – dečka, Kristina Knaus iz Lendave – deklico, Marija Merklin iz Murske Sobote – deklico, Marjeta Martišek iz Lendave – dečka, Olga Spilak iz Puconec – deklico, Elizabeta Kovačič iz Sprinca – deklico, Sarika Dajč iz Gornjih Petrovec – dečka, Ana Gabor iz Mostja – dečka, Jožefa Vukalorič iz Veržeja – deklico, Boža Škoberne iz Murske Sobote – deklico, Bibijana Štamberger iz Murske Sobote – deklico, Gizela Zakol iz Motvarjevec – deklico, Emilija Kučan iz Cankove – deklico.

POROKE

Poročili so se: Ivan Vozlič, pek iz Hrastnika in Ana Vörös, delavka v tovarni perila iz Kroga; Anton Smodiš, šofer s Cvena in Olga Horvat, strojepiska iz Murske Sobote; Ludvik Stevančec, kleparski pomočnik iz Murske Sobote in Ana Belec, uslužbenka iz Murske Sobote; Janez Bejek, kmet iz Sebeborec in Alojzija Hegeduš tovarniška delavka iz Kroga; August Titan, železokrivec iz Kroga in Sidonija Husar, likarica v tovarni perila iz Bakovec.

SMRTI

Umrli so: Julijana Olaj iz Rakičana, stara 71 let in Matija Serec iz Murske Sobote, star 83 let.

8:2 v SCL

Predzadnjo nedeljo sta naša predstavnika v SCL slavila zmago na obeh bojiščih in odnesla svojima nasprotnikoma štiri točke. Moštvo Sobote je imelo v gosteh Krim iz Ljubljane in ga na razmočenem igrišču visoko porazilo z rezultatom 6:1 (4:1). Gostje so doživeli katastrofo na soboških tleh prevsem zaradi slabega vratarja. Lendavska Nafta je prav tako na svojih tleh zabeležila prvo zmago v doslejšnjem tekmovanju pod okriljem SCL v srečanju s celjskim Olimpom z rezultatom 2:1 (1:0), kar ji sicer ne more nič več pomagati, vendar pa ji je potrebno predvsem iz prestižnih razlogov. Tudi mladinsko moštvo Sobote je izšlo v zadnjem srečanju z ustrezno enajstorico Krima kot absoluten zmagovalec, saj jo je porazilo z rezultatom 5:1.

2:4 v MPL

Soboškim črno-belim sta zadnji dve srečanji v okviru Mariborske podzvezne lige prinesli komaj dve točki: v Ptuju je moštvo Grafičarja izgubilo srečanje s tamkajšnjo Dravo z rezultatom 0:3 (0:2), medtem ko je zadnjo nedeljo na domačem igrišču premagalo gostujoče moštvo Pohorja iz Ruš z rezultatom 2:1 (1:0). Poraz v Ptuju je po prikazani igri vsekakor manj zasluženo kot je bila zaslužena zmaga proti enajstorici Pohorja, saj lahko v slednjem primeru zapišemo o Pirovi zmagi kot posledici zelo slabe igre, ki je še doslej nismo bili vajeni videti pri črno-belih, saj bi bil rezultat brez avtogola gostov tokrat prav gotovo drugačen. V Ptuju pa je moštvo Grafičarja prikazalo povezano in dopadljivo igro, vendar je po krivdi ožje obrambe dobilo po nepotrebnem dva gola, medtem ko samo ni uspelo realizirati niti ene priložnosti pred golom nasprotnika.

Vrnili so se s plaketo

Pionirji I. soboške osemletke, ki so se 27. aprila letos udeležili pohoda Ob žici okupirane Ljubljane, so se vrnili nadvse zadovoljni, saj so na 4-kilometrski progi dosegli mnogo boljši čas od predpisane norme ter prejeli iz rok najboljših slovenskih športnikov v znak priznanja za doseženi uspeh lepo plaketo in spominski trak.

NAŠIM DOPISNIKOM!

Naše sodelavce in dopisnike posebej naprošamo, da nam pravočasno na kratko poročajo o nogometnih, rokometnih in drugih športnih srečanjih za prvenstvo v okviru pomurskih lig, s čemer bomo še bolj ustregli številnim bralcem, ki se zanimajo tudi za domače športne dogodke.

Uredništvo PV

Pomurski rokomet z aspekta letošnje skupščine RZS

500 AKTIVNIH IGRALCEV

DVELETNI NAČRT ZA RAZVOJ ROKOMETA V POMURJU ZNATNO PRESEŽEN — V PRVI ČLANSKI LIGI PREVLADUJEJO ŠOLSKA, V DRUGI PA DELAVSKA DRUŠTVA — V PRIHODNOSTI STOPNJEVANO PRIZADEVANJE ZA VEČJO KAKOVOST NA TEMELJU ŽE DOSEŽENE MNOŽIČNOSTI V TEM PRILJUBLJENEM ŠPORTU.

Na letošnji skupščini Rokometne zveze Slovenije je bilo med drugim ugotovljeno, da smo v Pomurju znatno presegli načrt za razvoj rokometa; še najbolj z doseženo množičnostjo, saj naštejemo sedaj že 33 tekmovalnih moštev z nad 500 aktivnimi igralci, kar je vsekakor razveseljiva bilanca, ki dokazuje, kako globoko je ta šport pognal korenine zlasti med našo mladino. Tako imamo dve članski ligi, dve ženski ligi, pionirsko ligo in ligo pionirk. Značilnost moških tekmovalnih lig je predvsem v tem, da v prvi občutno prevladujejo šolska športna društva, v drugi, po obstoju sicer mlajši, pa delavska. Začetno delovanje na področju širjenja rokometa je bilo usmerjeno predvsem v šolska športna društva, torej k šolski mladini, ki je ob pravilni usmeritvi in vzgoji lahko najboljše jamstvo za množičnost in v perspektivi tudi za kakovost. Mladost in zelo ugodna stopnja aktivnosti sta pričujoči že v samem okrajnem rokometnem vodstvu, saj je to najmlajše med ostalimi okrajnimi vodstvi, a po aktivnosti so ga v Sloveniji uvrstili na prvo mesto. Za ilustracijo samo še tale podatek: v preteklem enoletnem obdobju je imel izvršni odbor, ki ga sestavljajo izključno mladinci, kar 42 sestankov, upravni odbor ORO pa 7 sej. Mimo pomembnejših, za razvoj rokometa bistvenih problemov, se je izvršni odbor ukvarjal tudi z drobnimi tehnično-operativnimi nalogami (pomoč tekmovalnim klubom, gradnja športnih objektov, objektivno reševanje manjših sporov itd.) in v tem je tudi skrivnost zaupanja, ki ga imajo osnovne organizacije do svojega vodstva. To pa še ne pomeni, da si mladi upravljalci v tem športu ne želijo pomoči in nasvetov starejših, bolj izkušenih športnikov, nasprotno: celo v svoj bodoči program so to napisali, da bi se tako mladostni polet laže oplajal s pozitivnimi dosežki starejše generacije.

Kot vse kaže, bo ob doseženi množičnosti moč že v bližnji prihodnosti priti v Pomurju do kakovostne okrajne tekmovalne lige, ki bo nekaj pomenila tudi v republiškem merilu. Prizadevanja za večjo kakovost pa kajpak navezujejo na sodelovanje pomurskih predstavnikov v višjih kakovostnih ligah — bodisi v republiški rokometni ligi ali pa v drugi vzhodno-slovenski ligi, za katere ustanovitev se vztrajno zavzemajo skupno z nekaterimi drugimi slovenskimi okraji. S tekmovanjem v višjih kakovostnih ligah bo prav gotovo dosežen potreben stimulans za napredovanje v sami okrajni ligi — še morda najbolj v moški in ženski konkurenci. Ob takem sistemu tekmovanj bo možna tudi zaželena decentralizacija, saj bodo nastale ugodne priložnosti za ustanavljanje občinskih tekmovalnih lig v M. Soboti, Ljutomeru, Lendavi in G. Radgoni, pa tudi za razmah rokometa na Goričkem, kjer je telesno-vzgojna aktivnost za sedaj še najbolj v zaostanku, kar bo hkrati prineslo še večjo množičnost. Razume se, da bo takemu razvoju potrebno zagotoviti tudi ustrezno gmotno osnovo, brez katere ni možen večji napredek kljub sedanjemu čistemu amaterstvu. To pomeni, da bo potrebno posvetiti še večjo pozornost vzgoji strokovnega kadra in gradnji športnih objektov, ki bodo zadovoljili tudi potrebam rokometa.

Dinamična igra je rokomet — S tekme: Elan : Grafičar

Po dvanajstem kolu v PNL

PRESENEČENJE V LJUTOMERU

V nedeljo je bilo na vrsti XII. kolo Pomurske nogometne lige. Tekma med moštvoma Tišine in Pušče je bila preložena, ker so se igralci Tišine udeležili pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane«.

Največje presenečenje v tem kolu je prvi poraz Turnišča v Ljutomeru. S tem porazom so morali moštvoma Tišine in Radgoni. Moštvo Radgone je s težavo zmagalo v Dobrovniku. Domačini so namreč vodili domala do konca tekme, vendar jim je na kraju zmanjkalo moči in so morali prepustiti zmago gostom. Značilnost rezultatov, doseženih v XII. kolu, je zlasti v tem, da so zelo tesni in da so bile borbe za zmago na vseh tekmah ostre, vendar v dovoljenih mejah. Prepričani smo, da se v bodoče ne bodo več pripetili podobni dogodki, kot so se na tekmi med B moštvom Sobote in Puščo.

Kdo bo zasedel prvo mesto v tej kakovostni konkurenci, za zdaj še ni znano. Trenutno vodi moštvo Radgone z dvema točkama, toda moštvo Turnišča ima kot najresnejši konkurent v dobro eno neodigrano tekmo več. Že rezultati v prvih kolih spomladanskega tekmovanja dokazujejo, da so se moštva bolj temeljito pripravila za tekmovanje kot v jesenskem delu. Ni več zanesljivih zmagovalcev, še manj pa dvoštevilčnih rezultatov! Zato lahko pričakujemo, da bodo tudi naslednja kola prinesla vrsto novih presenečenj in da bodo tekme vedno bolj zanimive in mikavne tudi za gledalce.

REZULTATI V XII. KOLU:

Nafta B : Sobota B 9:0 (3:0), Ljutomer : Turnišče 3:2 (1:0), Bogojina : Beltinci 1:4 (1:2), Dobrovnik : Radgona 2:4 (2:0).

LESTVICA

Radgona	12	10	1	1	51:19	21
Turnišče	11	9	1	1	57:14	19
Nafta B	12	7	2	3	37:20	16
Pušča	11	6	1	4	49:34	13
Sobota B	12	6	1	5	40:37	13
Beltinci	11	5	1	6	24:15	11
Ljutomer	12	4	2	6	26:39	10
Tišina	11	3	2	6	36:41	8
Dobrovnik	12	2	1	9	19:52	5
Bogojina	12	0	0	12	6:75	0

Pomurski strelci v prvomajskih dneh

LOV ZA KROGI NA TREH FRONTAH

OBČINSKO TEKMOVANJE V POČASTITEV PRVEGA MAJA V MURSKI SOBOTI V ZNAMENJU OBČUTNE PREMOČI STRELCEV SD OBRTNIK — MALOKALIBRSKA »RUNDA« V RATKOVCIH — SD OBRTNIK VNOVIČ OKRAJNI PRVAK ZA LETO 1961, TOKRAT ŽE TRETJIČ — POMEMBEN PRISPEVEK STRELCEV K PROSLAVAM

V soboški občini je v predtekmovanju v počastitev Prvega maja sodelovalo 265 članov iz 18 strelskih družin, 54 mladincev iz 4 družin, 32 pionirjev iz 2 družin in 22 članic iz 3 družin, kar je zgovoren dokaz dosežene množičnosti v tem priljubljenem športu. V polfinalnem tekmovanju je sodelovalo 130 članov iz 10 družin, 15 mladincev iz 3 družin, 20 pionirjev iz 2 družin in 15 članic iz 3 družin, 26. aprila na finalnem tekmovanju pa je zastopalo 3 družine 30 strelcev, 3 družine 15 mladincev, 2 družini 20 pionirjev in 3 družine 15 članic.

V finalnem tekmovanju so bili doseženi razmeroma ugodni tekmovalni rezultati. Poudariti velja, da je v vseh tekmovalnih skupinah, razen v pionirski, dominirala s svojimi tekmovalci strelska družina Obrtnik iz M. Sobote: v skupini članov s 3.264 krogi, v skupini članic s 1.067 krogi, v skupini mladincev s 1.197 krogi, pa tudi med posamezniki so bili prvi njeni člani: pri članih Karel Turner s 369 krogi, pri članicah Anica Černela z 245 krogi in pri mladincih Pavel Pongrac z 267 krogi. V pionirski konkurenci je bila ekipno prva strelska družina »Jožeta Kramarja — Juša« iz Murske Sobote s 1.033 zbranimi krogi, med posamezniki pa je bil prav tako prvi član te družine Janez Janežič s 139 doseženimi krogi.

Za najboljše strelce in strelke — zaslužena priznanja

V nedeljo, 30. aprila je bilo v Ratkovcih na Goričkem tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško, ki ga je priredila strelska družina Goričko iz Kančevec. Na tem tekmovanju v počastitev Prvega maja je sodelovalo 13 strelskih družin iz soboške občine. Ekipni rezultati: člani: 1. Obrtnik 362, 2. Borec 342, 3. Grafičar 314 krogov, 4. Kovinar (vsi iz Murske Sobote), 5. Goričko itd., članice: 1. Obrtnik, 2. Kovinar itd., mladinci: 1. Obrtnik, 2. Kovinar itd. Prva mesta med posamezniki pa so tokrat pripadla naslednjim tekmovalcem: med člani Adamu Kučincu, Borec, pri članicah Jolanki Sapač, Kovinar, pri mladincih Kolomanu Pintariču, Obrtnik.

Zadnjo nedeljo je bilo v soboškem Domu JLA tekmovanje za okrajno prvenstvo v streljanju z zračno puško za leto 1961. Sodelovalo je 7 tekmovalnih skupin. Na tekmovanju so bili doseženi zelo dobri rezultati, kar še posebej velja za nekatere tekmovalce in strelske družine.

Rezultati: 1. Obrtnik s 1.256 krogi, 2. Borec s 1.227 krogi, 3. Grafičar s 1.211 krogi (vsi iz Murske Sobote), 4. Ljutomer, 5. SD »Boris Kidrič«, 6. SD »Ciril Jureš« iz Železnih dveri, 7. SD »Dane Sumenjak« iz Moščanec.

Tako je tekmovalna ekipa strelske družine Obrtnik tokrat že tretjič zaporedoma osvojila naslov okrajnega prvaka v tej strelski disciplini.

Posamezni tekmovalci pa so se po rezultatih razvrstili takole: Karel Turner (Obrtnik) 275, Geza Cigüt (Grafičar) 267, Drago Kolmanič (Obrtnik) 259, Cveto Margan (Borec) 259, Franjo Skarabot (Grafičar) 258 krogov itd.

Tudi to tekmovanje je zajelo v Pomurju množico strelcev, ki so se poprej merili za kroge že na družinskih in zatem še na občinskih tekmovanjih za prvenstvo v streljanju z zračno puško. V vseh teh tekmovanjih je sodelovalo nad 1000 strelcev iz vse pokrajine.

In na koncu še to: vsa ta tekmovanja so se končala z lepimi slovesnostmi in svečanimi predajami priborjenih priznanj zmagujočim tekmovalnim ekipam in najboljšim posameznikom, s čimer so naši strelci tudi dostojno proslavili letošnji delavski praznik in že doslej prispevali pomemben delež k proslavam 20-letnice ljudske revolucije. Prav v tem pa se zrcali tudi družbeni pomen njihovih prireditev, ki že daleč prerašča čisto športne okvire njihovega prizadevanja.

Kap. Ivo Perinič

STROGE KAZNI ZA NOGOMETAŠE PUŠČE

Disciplinsko sodišče pri Pomurski nogometni podzvezi je na podlagi zbranega materiala strogo kaznovalo vse igralce, ki so kakorkoli sodelovali pri nešportnem izgredu na tekmi Sobota B : Pušča. Tako so bili kaznovani: Branko Horvat z 1 letom, Vlado Sarkezi z 2 mesecema in Evgen Horvat z 1 mesecem prepovedi igranja ter Jože Horvat z ukorom. Razen tega je bila tekma registrirana z rezultatom 3:0 v korist Sobote B.

Pričakovati je, da bo izrečena kazen vzgojno vplivala na prizadete, ki so s svojim ravnanjem povzročili škodo predvsem klubu, saj bo moralo moštvo Pušče sedaj igrati dokaj oslabljeno. To pa naj bo tudi v opomin onim, ki radi na nogometnih igriščih prestopijo mejo dovoljenega v športu.

PIONIRJI — NOGOMETAŠI!

Vabimo vse pionirje — nogometaše, ki želijo redno trenirati in tudi tekmovati za naš klub, da se prijavijo pri tov. Mocu Radulovič ali Pavlu Skrabanu v Pomurski tiskarni. Prijavljenim pionirjem bo omogočen reden trening pod vodstvom izkušenega nogometaša.

Upravni odbor NK »Grafičar«

RADIJSKI PROGRAM — RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA — Od 14. do 20. maja

NEDELJA

8.00 Mladinska radijska igra — Leopold Suhadolčan: Nenavadno potovanje slona Jumba; 8.40 Iz albuma skladb za otroke; 8.50 Z zabavno glasbo v novi teden; 9.40 Zbori in samospevi Vasilija Mirka; 10.00 Se pomnite, tovariši . . . Franc Hočevar — Hinko: Celo z letali smo se vozili; 10.30 Glasovi, ki so vam všeč; 11.00 L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester št. 2 v B-duru; 11.30 Nedeljska reportaža; 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 13.30 Za našo vas; 13.45 Orkestra Alfred Scholz in Raphaele; 15.30 Arije, ki jih radi poslušate; 16.00 Humoreska tega tedna — S. Radeoki: Kljub vsemu gremo v kino; 16.20 Poskočnice z majhnimi zabavnimi ansambli; 16.40 »Peli so jih mati moja«; 17.00 Za nedeljsko popoldne; 17.30 Radijska igra — Nikolaj Michalevski: Napad na poštno kočijo; 18.10 Zabavni potpuri; 18.50 P. I. Čajkovski: Trije odlomki iz baleta Labodje jezero; 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila; 20.05 Izberite melodijo tedna!; 20.50 Hammond orgle; 21.00 Sprehodi po glasbeni galeriji — 6. oddaja. Skozi dvorano čeških klasikov vodi Danilo Pokorn; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.05 Uro pri slovenskih skladateljih.

PONEDELJEK

8.00 Poročila; 8.05 Popularne orkestralne melodije; 8.40 Iz filmov in glasbenih revij; 9.00 Naš podlistek — A. M. Burrage: Voščena lutka — I.; 9.20 Junakinje iz Puccinijevih oper; 10.15 Panorama zabavnih zvokov; 10.40 Nastopata zbor in orkester »Joža Vlahovič« iz Zagreba, vodi Emil Cosetto; 11.00 Po svetu jazza: »Best coast jazz«; 11.30 Za otroke a) Reportaža, b) Mladi pevci — mladim poslušalcem; 12.00 Nekaj partizanskih pesmi na narodne melodije; 12.15 Kmetijski nasveti — vet. Marija Loštrek: O izkušnjah s švedskimi prašiči; 12.25 Zvočni kaleidoskop; 12.45 Pesmi Iva Flögla, (mezzosopranistka Boža Glavak, pri klavirju Marjan Vodopivec); 13.30 Jules Massenet: Pisane slike; 13.50 Radi bi vas zabavali; 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce — Radio Sarajevo; 15.40 Naši popotniki na tujem — Simona Krivec: Moj pogled na britanske šole; 16.00 Popoldanski operni koncert; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Šoferjem na pot!; 18.15 Veliki violinisti: David Ojstrah; 18.50 Človek in zdravje; 20.00 Glasbeni varieté; 20.45 Kulturna tribuna; 21.00—23.10 Umberto Giordano: Andre Chenier, Opera v 4 dejanjih.

TOREK

8.00 Poročila; 8.05 Izberite [illegible] dijo tedna! (Ponovitev n[illegible] zabavnoglasbene oddaje z d[illegible] maja 1961); 8.55 Radijska šola [illegible] srednjo stopnjo — Stane Virtič: Privriska fant s planine; 9.40 Obrtniški zbor »Enakost« iz Kranja p. v. Viktorja Fabijanija; 10.15 Pri skladatelju Mihaelu Rožancu; 10.55 Dve ameriški popevki; 11.00 Slavni pevci vam pojo arije iz italijanskih oper; 11.30 Deset minut iz naše beležnice; 11.40 Skrinjica z zabavno glasbo; 12.00 Skladbice Vilka in Slavka Avsenika; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Miha Ogorevc: Nova proizvodna središča okrasnih rastlin; 12.25 Sedem pevcev — sedem popevk; 12.45 Igrajo Zadovoljni Kranjci; 13.30 Godala in vokalni ansambli; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Jože Zagorc: Človek bi bil rad večen; 14.35 Dva prizora z dvora iz opere Zaljubljen v tri oranže Sergeja Prokofjeva; 15.40 Listi iz domače književnosti — M. Vojskovič: Ljubimca; 16.00 Izbrali smo za vas; 18.00 Iz naših kolektivov; 18.15 Klavir v ritmu 18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 18.45 Izobraževalni obzornik; 20.00 Zbor RTV Zagreb p. v. Slavka Zlatića in Sergija Rajnisa; 20.30 Radijska igra Aleksander Marodić: Rušilec »Zagreb« (Prva izvedba); 21.25 Francoske, ameriške in švedske popevke; 22.15 Pesmi morja in srca; 23.05 Z lokom po strunah; 23.25 Po svetu jazza: »Orumeneli listi«; 23.55 Prijeten počitek!

SREDA

8.00 Poročila; 8.05 Mladina poje [illegible]snetki z okrajnih glasbenih [illegible]evij; [illegible]00 Jezikovni pogovori (ponovitev); [illegible]15 Vedri zvoki; 10.15 [illegible] oper G. F. Händla in Ch. W. Glucka; 11.00 [illegible] ure z zabavnim orkestrom RTV Beograd; 11.30 Za [illegible]icibane; 12.00 Vaški kvintet z Božom in Miškom; 13.15 Kmetijski nasveti — ing. Dušan Terčelj: [illegible]erspektive slovenskega vi[illegible]stva; [illegible].30 Sopek poljudnih kom[illegible] ih sk[illegible]; 14.05 Radijska [illegible] za srednj[illegible] stopnjo — Stane [illegible]rtič: Privriska fant s planine ([illegible]ovitev); 14.35 Harf[illegible] in orgl[illegible]; 14.40 Pesmi P. Lipa[illegible] poje M[illegible]oor. komorni zbor p. [illegible] Rajka Sikoška; 15.45 Radijska u[illegible] — Rain Weiman: Izvor one[illegible]evanja voda; 17.15 Sestanek v sredo; 17.30 Lepe melodije; 17.45 Jazz na koncertnem odru; 18.00 Kulturna tribuna; 18.45 Naša pevka Anica Zubović; 20.00 Z glasbenega biennala v Zagrebu; 22.15 Koktajl zabavne glasbe; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Mladim plesalcem; 23.55 Prijeten počitek!

ČETRTEK

8.00 Poročila; 8.05 Glasba ob delu; 8.35 Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« p. v. Jožeta Gregorca; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — Jože Zagorc: Človek bi bil rad večen (ponovitev); 9.25 Slovenski skladatelji o pomladi, mladosti in ljubezni; 10.15 Popevke se vrstijo; 10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje; 11.15 Ruske popevke; 12.00 Trio Maksa Kovačiča; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Janez Habič: Ureditev hlevov za prosto rejo govedi; 12.25 Iz francoskih oper; 13.30 Zvočna mavrica; 13.50 Pesmi raznih narodov poje Slovenski oktet; 14.05 Tri orkestralne rapsodije; 15.40 Iz svetovne književnosti — Riberio Conto: Ujetnik; 16.00 Ali vam ugaja?; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 45 minut turizma in melodij; 18.00 Richard Wagner: Tannhäuser — uvertura; 18.30 Helmut Zacharias s svojim orkestrom; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 20.45 Literarni večer; 22.15 Po svetu jazza: Jazz pod drobnogledom — X.; 22.45 Gerald Finzi: Pet bagatel za klarinet in klavir (Miha Gunzek, Marjan Lipovšek); 23.05 Nočni akordi.

PETEK

8.00 Poročila; 8.05 Ernö Dohnanyi: Ruralia Hungarica, pet skladb za orkester; 8.30 Od tu in tam; 9.20 Zborovske skladbe Vinka Vodopivca poje ljubljanski komorni zbor; 9.35 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.35 Od polke do calypsa; 11.00 Dva odlomka iz Kogojevih Črnih mask; 11.30 Človek in zdravje (ponovitev); 11.40 S popevkami po Evropi; 12.00 Narodne s harmoniko; 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Gvido Fajdiga: Zakaj polovični uspehi pri ređenju; 12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja; 13.30 Poje Frank Sinatra; 13.45 Georg Bizet: Arležanka, suita; 14.35 Uverture k Verdijevim operam; 15.45 Radijska univerza — dr. Bogdan Brecelj: Kako so nastajale partizanske bolnišnice — I.; 16.00 Petkovo glasbeno popoldne ;17.25 Od plesišča do plesišča; 18.00 Spomini maršala Tita na začetek vstaje; 18.15 Četrt ure z orkestrom Franck Pourcel; 18.30 Tako pojo in igrajo v tujih deželah — Slovaške in vlaške pesmi; 20.00 Armando Trovajoli s svojim orkestrom; 20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled; 20.30 Znameniti skladatelji, kot so jih opisali njihovi sodobniki — 13. oddaja: Wolfang Amadeus Mozart; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Zabavni orkestri z zbori; 22.35 Moderna plesna glasba; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Iz naših študijev in koncertnih dvoran.

SOBOTA

8.00 Poročila; 8.05 Glasba ob delu; 8.24 Z vseh vetrov (še en glasbeni spored); 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — Tudi sosedovi so tu . . . (ponovitev); 9.25 Poljske, ruske, češke in bolgarske popevke; 10.55 Orgle in orglice; 11.00 Po svetu jazza: »Hot Versus Cool« — (ponovitev); 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Milena Lekšan: Delo kmetijskih zavodov v sadjarstvu; 13.30 Igra ansambel Srečka Dražila; 13.50 Od arije do arije; 14.20 Šport in športniki; 15.40 S knjižnega trga; 16.40 Mešani zbor France Prešeren iz Celja p. v. Danijela Gruma; 17.15 Po kinu se dobimo; 17.45 Plesni orkester Max Greger; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.15 Richard Strauss: Vesele potegavščine Tilla Eulenspiegla — simfonična pesnitev; 18.30 Pozdrav z gora; 18.45 Okno v svet; 20.00 Nekaj domačih napevov v izvedbi celjskih ansamblov in solistov; 20.25 Melodije raznih dežel; 21.00 Za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu.

Radio Murska Sobota

NEDELJA

12.00 Razgovor z volivci, lokalna poročila; 12.20 Domači zbori in ansambli; 12.30 Obvestila, reklame; 12.40 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.00 Želeli ste, poslušajte!

PONEDELJEK

17.00—17.15 Športna poročila, oddaja za mladino, obvestila.

TOREK

17.00 Lokalna poročila, obvestila, reklame; 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.35 Želeli ste, poslušajte!

ČETRTEK

17.00 Lokalna poročila, obvestila, reklame; 17.25 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.35 Želeli ste, poslušajte!

SOBOTA

17.00 Naš sobotni sprehod; 17.15 Obvestila, reklame; 17.30 Želeli ste, poslušajte!

Radio Murska Sobota prenaša dnevno spored RTV Ljubljana od 5.00—8.00 in od 15.00—23.00. Ob nedeljah in praznikih pa od 6.00 do 23.00 ure.

ŠPORTNI ŽIV-ŽAV MLADOSTI

V počastitev 20. obletnice ustanovitve OF so 27. aprila tekmovali pionirji lendavske I. in II. osemletke v spomladanskem krosu. Tekmovalo je 60 mladih tekačev. Tehnični rezultati: V. razredi, pionirke, 350 m, Nada Živko, 1:30; V. razredi, pionirji, 500 m, Mladen Krvišek, 2:03; VI. razredi, pionirke, 500 m, Marjeta Gomzi, 2:03; VI. razredi, pionirji, 600 m, Jože Nagy, 2:08; VII. razredi, pionirke, 600 m, Zora Cigan, 2:22; VII. razredi, pionirji, 800 m, Stefan Švec, 2:43; VIII. razredi, pionirke, 600 m, Gizela Poredoš, 2:20; VIII. razredi, pionirji, 800 m, Vlado Kovač, 2:49. Organizacija tekmovanja je bila zelo dobro izvedena.

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger so se pred dnevi srečali pionirji – športniki soboške I. osemletke in osnovne šole iz Puconec. Tekmovali so v lahki atletiki, malem nogometu in igri Med dvema ognjema.

V atletiki je tekmovalna skupina soboške I. osemletke premagala goste iz Puconec z rezultatom 116:44 točk. Posamezni tekmovalci so dosegli odlične rezultate in tudi nekaj pomurskih pionirskih rekordov. Pionirji: 60 m: Lebar 8,0, Györfi 8,1 (Mladost); skok v daljino: Lebar 5,25, Kukonja 5,08, Šiftar 4.85 (Mlad.); skok v višino: Piv 1,45; Lebar 1,40 (Mlad.); met krogle, 3 kg: Györfi 15,57 (pomurski rekord), Lebar 14,56, Horvat 12,87 (vsi Mlad.) – vsi boljši od starega rekorda. Pionirke: 60 m: Sabati 8,9 (Mlad.); skok v daljino: Hajdinjak 440, Soš 406 (Mlad.), rekord; skok v višino: Hajdinjak 134, Sabati 133 (obe boljši od dosedanjega rekorda); met krogle, 3 kg: Grmič 10,25 (Mlad.).

V malem rokometu so pionirji Mladosti premagali svoje nasprotnike z rezultatom 3:1 in 3:0, v igri Med dvema ognjema pa so bile uspešne puconske pionirke, ki so zmagale kar v treh tekmah.

Soboški pionirji bodo v jeseni gostovali v Puconcih in tako vrnili obisk tamkajšnjim pionirjem.

V Murski Soboti je gostovala pionirska ekipa namizno-teniškega kluba »Odred« iz Ljubljane. Gostje so se srečali s pionirji SD Mladost na I. osemletki in vnovič opravičili naslov republiškega in državnega prvaka, saj so dve srečanji pionirjev in eno srečanje pionirk gladko odločili v svojo korist s 3:0.

Na Vajenski šoli za učence v trgovini v M. Soboti so priredili športni dan v počastitev Tedna mladosti. Tekmovali so v rokometu za jugoslovanski pokal in v malem nogometu. V moški in ženski konkurenci je zmagal v rokometu I.b razred, v malem nogometu pa se je uvrstil na prvo mesto II.b razred.

Pred nedavnim je bil v Murski Soboti dvoboj med moštvoma SKS Rakičan in ESS v atletiki in nogometu. V atletiki je zmagala ESS proti SKS z razmerjem točk 59:22, v nogometni tekmi pa je zmagalo moštvo Rakičana z rezultatom 1:0 (0:0). Posamezni atletski rezultati: 100 m: B. Pavlič 12,2; 1000 m: J. Husar, SKS, 3:04,0, daljina: B. Pavlič 5,71, višina: A. Seruga 158; krogla: J. Peterka 12,95; mladinke: 60 m: J. Toplak 9,0, daljina: M. Marenče 4,25, višina: M. Marenče 130.

Relativno zatišje na rokometnih igriščih

Naši v Ajdovščini

Zadnja nedelja je minila v znamenju dveh tekem v drugi ligi Pomurske rokometne podzveze in več prijateljskih srečanj. Rezultati s tekem za prvenstvo: Pomurje: Krog II 18:11 (11:9), Trgovec : Agroservis 16:14 (8:6). Prijateljska srečanja so se končala takole: Krog : Mokoš (M. Crnci) 30:18, Krog : Tekstilec 30:21, Cankova : Sobota 10:12.

V prvomajskih praznikih je skupina rokometašev z obeh soboških vajenskih šol odšla na propagandno turnejo po Goričkem. Njihova turneja pa se je morala končati že pri Gradu, čeprav so hoteli obiskati vse večje kraje na Goričkem in odigrati več rokometnih prijateljskih tekem z domačimi moštvi ter tako prispevati svoj delež k širjenju tega športa tudi v goričkih krajih. Pod imenom Sobota so odigrali samo eno prijateljsko tekmo na Cankovi. Tokrat so fantje prevozili s kolesi okrog 70 km, brž ko pa bo nanesla priložnost, bodo svojo turnejo nadaljevali tam, kjer so jo morali tokrat zaradi slabega vremena zaključiti.

Moštvo Sobote, ki ga je sestavljalo sedem igralcev soboškega Grafičarja in dva igralca lendavskega Kovinarja, se je v prvomajskih dneh udeležilo tradicionalnega rokometnega turnirja v počastitev Prvega maja v Ajdovščini na Primorskem. Na turnirju je poleg našega predstavnika nastopilo še šest moštev, ki so jih sestavljali pretežno igralci iz Slovenske rokometne lige, kar še posebno velja za moštvo Trbovelj. Rezultati: Trbovlje : Sobota 26:9 (13:4), Sobota : Črnomelj 18:11 (9:3), Koper : Sobota 14:13 (7:9), Kranj : Sobota 24:16 (11:11). Vrstni red: Trbovlje, Ajdovščina, Kranj, Celje, Koper, Sobota, Črnomelj.

Več pozornosti - pionirjem

V nedeljo so startali tudi pomurski pionirji – nogometaši. Na sporedu je bilo prvo kolo. Tekmovanje za pionirsko prvenstvo je v dveh skupinah zaradi manjših stroškov.

V B skupini je bila samo ena tekma; do neljubih nesporazumov je prišlo že v prvem kolu. Posebno nerazumljiv je namreč odnos naših vodilnih klubov (Sobota, Nafta) do pionirskega tekmovanja. Tako v nedeljo ni nastopilo II. pionirsko moštvo Sobote, ki se je sicer prijavilo za tekmovanje, prav tako tudi ni bilo v Beltince na tekmo pionirskega moštva Nafte. Pričakovati je, da bodo vodstva klubov, še zlasti vodilnih, posvetila večjo pozornost pionirskemu tekmovanju, saj je to bistven del prizadevanja za mladi naraščaj v nogometu. V skupini A so bile odigrane vse tekme in že prvi rezultati kažejo, da bo imelo glavno besedo v borbi za naslov prvaka v tej skupini moštvo Grafičarja. Preseneča tudi neodločen rezultat, ki so ga dosegli pionirji Pušče v srečanju z vrstniki Sobote.

REZULTATI I. KOLA V A SKUPINI: V M. Soboti: Pušča : Sobota 0:0, na Tišini: Tišina : Radgona 4:2, v Ljutomeru: Ljutomer : Grafičar 1:4. Moštvo Mladosti je bilo prosto.

28. maja start hokejistov

V nedeljo je bila v Murski Soboti skupna seja predstavnikov Odbora za hokej na travi Slovenije in domačih hokejskih strokovnjakov. Na sestanku so ugotovili, da obstajajo v Pomurju ugodni pogoji za ustanovitev Pomurske hokejske tekmovalne lige. V tej ligi naj bi sodelovala moštva »Partizana« in ESS iz Murske Sobote, Beltinci, Lendava in po možnosti tudi Radgona. Tekmovanje v ligi se bo pričelo 28. maja. Prvak se bo po končanem tekmovanju plasiral v ustrezno republiško ligo.

Kot je bilo sklenjeno na sestanku, bodo sodelujoči hokejski klubi dobili v uporabo in upravljanje po 25 hokejskih palic in 5 žog.

Planine vabijo

Smo pred sezono, ko se hočemo spočiti od napornega dela. Letni oddih lahko prebijemo v planinah. Znano je, da planine nudijo človeku sveži gorski zrak in lepoto planin.

Razumljivo je, da si vsak posameznik ne more privoščiti daljših izletov, ker so vezani na velike finančne izdatke. Da pa bi posameznikom omogočili izlete v planine, je v Murski Soboti planinsko društvo. Glavna naloga tega društva je, da organizira izlete v naravo. Kot vsako leto bo tudi letos organiziralo to vrsto izletov, med drugim po slovenski Transverzali, v Kamniške Alpe, k Plitvičkim jezerom, v Benetke, Titovo Užice, Kumrovec, Trakoščan, Grossglockner itd.

Dne 21. t. m. pripravlja društvo izlet v Logarsko dolino. Odhod bo ob 5. uri zjutraj z avtobusnega postajališča, povratek pa ob 21. uri. Prijave sprejema tajnik PD Gašpar, Titova 18, tel. 85. Rok za prijave je vključno 15. maj 1961.

V nedeljo, 14. maja 1961

XIV. KOLO – I. LIGA – ČLANI: Sloga : Beltinci pri soboškem Domu »Partizana« ob 10.15, sodnik Zupan; Krog : Grafičar v Krogu ob 10.30, sodnik Obal; Elan : Lendava pri soboškem Domu »Partizana« ob 9. uri, sodnik Huzjan.

III. KOLO – II. LIGA – ČLANI: Ljutomer : Trgovec v Ljutomeru ob 11. uri, sodnik Martinuzi; Krog II : Tekstilec v Krogu ob 9,15, sodnik Husar; Agroservis : Pomurje pri soboški II. osemletki ob 10,15, sodnik Šefer.

ZAOSTALA TEKMA V I. LIGI – ŽENSKE: Krog : Sloga v Krogu ob 8.30, sodnik Bratuš.

II. KOLO – ŽENSKE – II. LIGA: ESS II : ŠZD pri soboški II. osemletki ob 9,15, sodnik Šefer.

PIONIRJI: Mladost : Bakovci (Krog) pri soboški I. osemletki ob 9. uri; Polet : Cankova pri soboški II. osemletki ob 11,15.

PIONIRKE: Cankova : Polet na Cankovi ob 10. uri; Mladost : Ljutomer pri soboški I. osemletki ob 10. uri.

V nedeljo, 14. maja 1961:

Na Tišini: Tišina : Sobota (pionirji) ob 15. uri, del. Ficko, Tišina : Sobota B ob 16. uri, del. Ficko, v M. Soboti: Mladost : Pušča (pion.) ob 15. uri, del. Cug, Pušča : Beltinci ob 16. uri, del. Cug, v Bogojini: Bogojina : Dobrovnik ob 16. uri, del. sodnik, v G. Radgoni: Radgona : Ljutomer (pion.) ob 10. uri, del. Kranjec, Radgona : Ljutomer ob 10,40 uri, del. Kranjec, v Dobrovniku: Dobrovnik : Nafta II (pion.) ob 15. uri, del. sodnik, v Lendavi: Nafta I : Planika (pion.) ob 15. uri, del. Vajda, Nafta B: Planika ob 16. uri, del. Vajda.

FIZKULTURNE KNJIŽICE V ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI:

1. FIZIČKA kultura. (Bgd) S 2628-1953;
2. HROVATIN, B.: Priročnik: teki, skoki, meti. S 4928-11;
3. JANKOVIĆ, V.: Osnovi fizičkog odgoja. Zgb. 1947. S 2872-5;
4. JELOČNIK, M.: Telovadne raznoterosti. Vlj. 1960. S 4928-10;
5. KOSIR, A.: Človeško telo. Lj. 1958. S 4929;
6. PIŠLJAR, SERPAN, ULAGA: Orientacijski šport. Lj. 1955. S 4941;
7. PREŠEREN, M. & S. GALA: Plavanje, waterpolo, skoki v vodo. V Lj. 4927-1;
8. PRIRUČNIK za izgradu fizkulturnih oprema. Bgd. 1948. S 2729;
9. ŠEF, A.: Osnove športnomedicinskega nauka. Lj. 1950. S 409;
10. TELESNA vzgoja v osnovni šoli. Priročnik. Lj. 1960;
11. TRDINA, N.: Osemdeset štafetnih iger. Lj. 1960;
12. ULAGA, D.: Smučanje. Lj. 1947. S. 2346;
13. ULAGA, D. & M. JELOČNIK: Smučanje. Lj. 1960. S 5027;
14. ULAGA, D.: Teorija telesne vzgoje in športnega treniranja. Lj. 1959. S 4919;
15. VAZZAZ, J.: Lestve. Lestvenik. Plezala. Lj. 1960.

Čitalnica je odprta ob delavnikih: v ponedeljek, sredo in petek od 12. do 19. ure; v torek in četrtek od 7. do 14. ure, ob sobotah samo do 12. ure.

Tedenski KOLEDAR

Petek, 12. maja – Pankracij
Sobota, 13. maja – Servacij
Nedelja, 14. maja – Bonifacij
Ponedeljek, 15. maja – D. zmage
Torek, 16. maja – Janez
Sreda, 17. maja – Mojca
Četrtek, 18. maja – Dubravka

KINO

MURSKA SOBOTA – od 12.–14. maja ameriški barvni kinemaskopski film: »Od pekla do Texasa«; od 15.–16. maja francoski vistavisionski film: »Ulica de Preri«; od 17.–18. maja ruski barvni film: »Šofer po sili«.

SLATINA RADENCI – od 13.–14. maja ameriški barvni kinemaskopski film: »Ponos in strast«, 18. maja ameriški barvni film: »Puščava živi – Vodni ptiči«.

LJUTOMER – od 13.–14. maja ameriški kinemaskopski film: »Ulica Frederick št. 10«; od 17. do 18. maja angleški film: »Tommy Steel poje«.

GORNJA RADGONA – od 13.–14. maja francoski barvni vistavisionski film: »Njeno življenje«; od 17.–18. maja italijanski film: »Krik«.

ŠALOVCI – od 13.–14. maja angleški barvni kinemaskopski film: »Vzhodno od raja«.

VIDEM OB ŠČAVNICI – od 13.–14. maja sovjetski film: »Tihi Don I. del«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU – od 13.–14. maja ameriški barvni glasbeni film: »Broadwayska uspavanka«; 17. maja ameriški kriminalni film: »Mata Hari«.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi svoje drage žene

MARIJE KOČIŠEVE

se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem zahvaljujejem za sočustvovanje, pomoč in vence, posebno kolektivu in sindikatu »Agromerkurja«. Posebna zahvala še dr. Sonnenscheinu in družini Frumen za njihovo požrtvovalno pomoč.

Lendava, Maribor, Newark, Hellertown, Allentown.

Žalujoči: *mož Pavel in sorodstvo*

Mali OGLASI

UPOKOJENCI POZOR! V nedeljo 21. maja 1961 ob 9. uri dopoldne bo občni zbor Društva upokojencev v Murski Soboti (bivši kino, grad). Upokojenci, pridite, ker bo govora tudi o prevedbah na nove pokojnine. UO M-497

OSEBNI AVTOMOBIL Opel-Olimpia, ugodno prodam. Ivanocijeva 25, Murska Sobota.

1000 Kom. AKACIJEVIH KOLOV za vinograd, prodam. Vincene Nemeš, Tešanovci 35. M-498

OTROŠKI VOZIČEK, globok, tapeciran, prodam. Naslov v upravi lista. M-499

KAUČ, dva fotelja in preprogo ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-476

LEP VINOGRAD in sadovnjak na lepi legi in v dobrem stanju po ugodni ceni prodam. Vprašati v gostilni v Bučečovcih 1. M-483

Razpisna komisija Zdravstvenega doma Lendava ponovno razpisuje delovno mesto

STATISTIKA

pri ZD Lendava. Pogoji: srednješolska izobrazba, po možnosti zdravstveni delavec. V kolikor komisija ne bo sprejela nobene ponudbe kandidatov s predpisano izobrazbo, bo upoštevala tudi druge ponudbe tistih, ki imajo najboljše pogoje.

Ponudbe sprejema razpisna komisija do 26. maja 1961.

ŠTEDILNIK, rabljen, na dve plošči in električni kuhalnik na dve plošči ugodno prodam. Vprašati pri PLUS, DES, G. Radgona do 14. ure. M-486

MOTORNO KOLO »Puch« 175 ccm generalno popravljen, ugodno prodam. Lojze Gergek, Cankova. M-488

DNEVNO SOBO, kompletno, orehov furnir, zelo ugodno prodam. Možno plačilo s čekom. Naslov v upravi lista. M-493

DENARNICO z vsemi dokumenti sem izgubil 2. maja na žel. postaji v Murski Soboti. Oseba je opažena, zato jo prosim, da mi dokumente vrne, denar pa si naj obdrži za nagrado. M-487

Dne 4. maja 1961 so se na cesti Murska Sobota–Čikečka vas izgubila vrata za rezerv. kolo na rešilnem avtomobilu. Poštenega najditelja prosimo, da jih proti nagradi odda Upravi Zdravstvenega doma v M. Soboti. M-508

AKTOVKO Z FOTOAPARATOM »Altix-N« sem izgubil v torek, 2. maja zvečer na cesti Odranci – Murska Sobota. Poštenega najditelja prosim, da jo proti lepi nagradi vrne na naslov, ki je v aparatovi torbici in na časopisih, ki so bili v aktovki. M-496

MOPED »Colibri« in MOTORNO KOLO roler Prima 150 ccm v odličnem stanju ugodno in poceni prodam. Mikloš Kuzmiča 21, Murska Sobota. M-501

HIŠO z gospodarskim poslopjem, mizarsko delavnico, 33 arov zemlje ob glavni cesti blizu G. Radgone, prodam. Ogled do 20. maja 1961. Lutverci 32, p. Apače »Škarja«. M-502

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslop., vinogradom, večjim sadovnjakom, skupno 5 ha zemljišča prodam po nizki ceni ali pa dam v najem. Vprašati pri Frančiški Zelenjak, na pošti Tomaž pri Ormožu. M-503

AVTO-MOTO društvo »Stefan Kovač«, Murska Sobota, priredi dne 14. maja ob 9. uri svečano otvoritev društvenih prostorov na Noršinski cesti 1. Po otvoritvi priredi izlet z motornimi vozili v DOLIČ, kjer so na sporedu tudi spretnostne vožnje. Za jedila in pijače je poskrbljeno v LOVSKI KOČI na Doliču.

Vabljeni člani, kakor tudi ostalo občinstvo, ki ima motorna vozila.

Za polnoštevilno udeležbo se priporoča upravni odbor društva.

KMEČKI INVENTAR v celoti, različne obleke, pohištvo, po ugodni ceni prodam. Adrijanci 43, p. Gornji Petrovci. M-504

ŽENSKO ŠPORTNO KOLO, dobro ohranjeno in VESPO, generalno popravljeno poceni prodam. Dušan Devetak, Titova 2, Murska Sobota. M-505

JABOLČNIK prodam. Franc Topolnik, Slaptinci 2, p. Videm ob Ščavnici. M-507

DVOSTANOVANJSKO HIŠO, eno stanovanje prazno, prodam. Janko Hakl, Slomškova 14, M. Sobota. M-494

DVOSOBNO STANOVANJE v Celju zamenjam za enako v Murski Soboti. Naslov v upravi lista. M-495

OGLEJTE SI RAZSTAVO NOB V POMURJU!

Razstava je odprta v prostorih Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti vsak dan od 8. do 12. ure!

Vsem zaposlenim staršem!

Zaposlenim staršem sporočamo, da lahko pripeljejo svoje otroke v času njihove zaposlitve v varstvo v Dom pionirjev in mladine v Murski Soboti, bivša kavarna Sočič. Dom je odprt za pionirje od 10. do 17. ure. Otroci imajo topel obrok kosila, ki stane 50 dinarjev. Za varstvo otrok pa plačajo starši 600 dinarjev mesečno. Tudi dijaki-vozači dobijo kosilo za 50 dinarjev po obroku.

Uprava doma

Upravni odbor Kmetijskega gospodarstva Beltinci

razpisuje

ŠTIPENDIJO *za študij na veterinarski fakulteti*

Prijave poslati do 15. maja.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

JOŽEFA TURKA

(bivšega gostilničarja iz Murske Sobote)

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo gostincem iz Lendave za številen obisk ob pogrebu svojega starega prijatelja in tov. Jakabu za poslovilne besede ter orkestru Baranja.

Murska Sobota 9. maja 1961.

Žalujoči: sin Lali Turk in ostalo sorodstvo

Lastnike motornih vozil obveščamo, da smo s 1. majem 1961 odprli poseben oddelek za

brušenje motornih valjev in vrtanje ležajev

Na zalogi imamo bate in ležaje iz uvoza po zmernih cenah. Prevzeta dela izvršujemo hitro in solidno.

Za naročila se priporoča kolektiv ZOP »Agroservis« – Murska Sobota.

ZAHVALA

Ob mučni izgubi našega dragega moža in očeta

JOŽEFA HORVATA

se najprisrčneje zahvaljujemo kolektivu Gradbenega podjetja »Gradbenik« iz Lendave in vsem ostalim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, posebej pa še zdravniku dr. Antoniču za njegov trud pri zdravljenju bolnika.

Velika Polana, dne 27. aprila 1961.

Žalujoči: žena Marija z otroki

Upravni odbor Zavoda za zaposlovanje invalidov in drugih oseb v Ljutomeru

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. SOCIALNEGA DELAVCA
2. NABAVNO-PRODAJNEGA ŠEFA
3. ŠEFA PROIZVODNJE

Pogoji: pod 1. dovršena višja socialna šola; pod 2. trgovec z visoko kvalifikacijo in 5 let prakse v kovinski stroki; pod 3. mojster oziroma tehnik kovinske ali mizarske stroke z večletno prakso v gospodarstvu.

Nastop službe možen takoj, plača po pravilniku oziroma po dogovoru, samska stanovanja zajamčena.

Pismene ponudbe z življenjepisom poslati UO zavoda do 15. maja 1961.

Komisija za sprejem in odpust delavcev in uslužbencev

Industrijskega podjetja „ŽICA“ LJUTOMER

razpisuje delovna mesta:

7 KLJUČAVNIČARJEV

(srednjekvalificiranih)

Pogoji: ključavničarji s pomočniškim izpitom.

Vsi interesenti naj vložijo pismene ponudbe na upravo podjetja do 31. maja 1961.

POMURSKI VESTNIK – List izdaja in tiska Časopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti – Direktor in glavni urednik JOŽE VILD – Odgovorni urednik JUS MAKOVEC – Urejuje uredniški odbor – List pošiljamo samo po predplačilu – Nenaročenih rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje – Uredništvo: Murska Sobota, Kocljeva ulica 7 – Telefon 138 – Naročniški in oglasni oddelek: Murska Sobota, Kocljeva ulica 7 – Naročnina celoletna 600 dinarjev, polletna 300 dinarjev, za inozemstvo letna 1500 dinarjev – Tekoči račun pri Narodni banki v Murski Soboti št. 605–11

1–365

Prvi ameriški astronavt v vsemirju

Minuli teden je tudi prvi ameriški astronavt poletel v vesolje. S Cape Carnevala so namreč uspešno izstrelili v vesolje kabino s kapetanom bojne ladje Alanom B. Shepardom. Shepard je v konici »Mercury« poletel 185 km visoko in je pristal v Atlantiku 470 km daleč od kraja izstrelitve. Polet je trajal pičlih 16 minut.

To se je zgodilo minuli petek. Natanko ob 15.30 so izstrelili raketo »Redstone« in kapetan Shepard je poletel v vesolje z začetno hitrostjo 2500 km na uro. V višini 145 km se je konica »Mercury« ločila od rakete. Shepardova prva poslanica iz vesolja se je glasila: »Oh, kako je lep razgled!« Konica s Shepardom je poletela še 45 km kvišku, s hitrostjo nad 6000 km na uro, potem pa so začeli delovati mehanizmi za zaviranje in konica je začela padati proti Zemlji. To so bili kritični trenutki za Sheparda in štab, ki je budno spremljal polet konice. Vse pa je brezhibno delovalo in v kratkem so opazovalci z letalonosilke »Lake Champlain« zagledali konico, ki se je spuščala. Padla je v ocean s hitrostjo 32 km na uro. Na kraj, kjer je pristal Shepard, je nato odletel z letalonosilke helikopter, ki je sprejel astronavta in ga prepeljal na ladjo. Shepard je avtomatsko odskočil iz konice s padalom. Na letalonosilko so prepeljali Sheparda ob velikih ovacijah posadke. Zdravniški pregled je ugotovil, da je zdravstveno stanje prvega ameriškega astronavta v redu. Njegov polet so milijoni Američanov spremljali po televiziji.

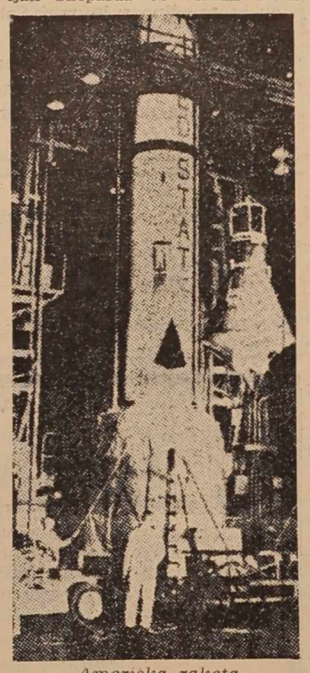

Ameriška raketa

Za uspešen polet prvega ameriškega astronavta so čestitali številni državniki, med njimi tudi sovjetski premier Hruščev, ki pravi v svoji brzojavki, da so zdaj odprte široke možnosti za proučevanje prirode. Kakor vse kaže, bodo sedaj ZDA z največjo naglico in odločnostjo razvijale program vesoljskih raziskav, saj je Shepardov polet v vesolje nudil znanstvenikom dragocene podatke.

Kapetan A. B. Shepard

TRANZISTORSKI AVTO – VOZILO BODOČNOSTI

Razmah avtomobilskega prometa in spravljanje v garaže stotisočev teh vozil je spravilo v zagato pariške inženirje in urbaniste. Vse pariške ulice so skupno dolge 1.150 km. Če bi se skoraj milijon avtomobilov pariškega glavnega mesta razporedilo drug za drugim, bi to bila povorka, dolga 2600 km. V vsem departementu Seine je okoli 1,500.000 avtomobilov, a samo 450.000 jih lahko najde svoje mesto v javnih in zasebnih garažah.

Preko 360 ekspertov pariške policijske prefekture je v zadnjih desetih letih porabilo 30.000 delovnih dni in zaman skušalo rešiti pariški prometni gordijski vozel. V glavnem so kriva za tako stanje nepotrebno velika vozila, pravijo pariški tehniki in vključujejo med ta vozila tudi Fiat 500. Do takega zaključka so prišli na osnovi tega, ker prebije povprečni Parižan letno 300 dni v avtomobilu.

Ko so iskali zdravilo proti popolni paralizi velikomestnega prometa, je neki pariški inženir konstruiral prototip pravega velikomestnega vozila. To je miniaturni »avtotranzistor« bodočnosti. Namesto dolžine 2,95 m, kolikor merijo najmanjši sedanji avtomobili, je ta »tranzistor« nekaj daljši od 1,50 m. Pri pločnikih ga je moč postaviti počez namesto vzdolž. Trije takšni avtomobili »Transvil« zavzamejo mesto enega sicer majhnega avtomobila »Arond«, namesto enega Cadillaca pa je moč postaviti šest tranzistorjev.

Ta miniaturni avtomobil je dvosedežen, z motorjem, ki meri 400 cm³ in razvija brzino 70 km na uro. Na 100 km porabi zamo 3 in pol l goriva.

Z vrelim oljem nad gusarje

Nezaščiteni dalmatinski otoki, posebno oddaljeni, so bili v srednjem veku tarča napadov številnih tolp razbojnikov in pustolovcev, ki so bili željni bogatega plena. Mirni pastirji, ribiči in proizvajalci olivnega olja so posebno trpeli od zahrbtnih napadov hitrih gusarskih tolp, ki so neprestano križarile po Jadranu ter čakale in plenile beneške galeje. Če se jim je plen izmaknil, so se gusarji zaletavali v vasi na otokih ter ropali in ubijali ali pa odvedli s seboj prebivalstvo v suženjstvo v mediteranske in maloazijske predele.

Ponekod so ostale vasi popolnoma puste in uničene. Večen strah in negotovost sta prisilila prebivalce otokov, da so se branili na vse načine, da bi bolje obvarovali svoje domove. Najboljšo zaščito je nudilo že od nekdaj vrelo olje. Nad vežnimi vrati najstarejših hiš je še danes moč videti odprtine, skozi katere so s podstrešja vlivali vrelo olivno olje na napadalce, ki so skušali razbiti vrata in vdreti v hišo.

Na otokih nekdaj skoraj ni bilo hiše brez take obrambne »odprtine«, ki pa so sčasoma postale nepomembne in zato so jih zazidali in pred vhodi v hiše so nastali nadstreški.

S konjem v zadružno prodajalno

Dogodek, ki se je pred nekaj dnevi pripetil v prodajalni kmetijske zadruge »Suva gora« v vasi Belovište pri Gostivarju, je še sedaj predmet pogovorov ne samo v vasi, temveč v vsem okraju. Neka vesela družba se je sestala pred prodajalno in prodajalca zaprosila, naj ji prinese pijače. Napivali so si, dokler jim noge niso odrekle pokornosti. Veseljačenju se je pridružilo tudi nekaj ljudi iz zadruge, med njimi pa je bil tudi sam prodajalec. Tedaj se je zgodilo nekaj, česar se bodo v vasi še dolgo spominjali in kar razumljivo — obsojajo.

Najveselejši v družbi – Nasim Sl. iz bližnje vasi Trnovo – je zajahal svojega belca in ga nagnal naravnost v prodajalno. Mnogi so začeli vpiti, da konj Sarec kraljeviča Marka tudi ni nikdar hotel v gostilno, kjer je Marko pil, ampak je potrpežljivo čakal, da je kraljevič Marko prišel ven. Toda Nasimov belec je bil bolj ubogljiv od Sarca in je brez obotavljanja odstopical z gospodarjem na hrbtu v prodajalno in se zaustavil pred prodajno mizo, kjer so bili tudi drugi kupci.

Tedaj je družba odšla v prodajalno, da bi še naprej veseljačila. Tako je preteklo nekaj časa in prišla je ura, ko se prodajalna zapre. Tudi tukaj so bili ljudje »pozorni«, pa so dali konju prednost. Belec pa se ni hotel ganiti in je stal pred prodajno mizo kot prikovan, kot bi mu bilo prijetno ovohavati sladkor, ratluk, bonbone in čokolado.

Družba se je takrat zresnila in začela premišljati, kako bi spravila konja iz trgovine. Poizkušali so na vse načine. Najprej je hotel Nasim odjahati, a vrata so se odpirala navznoter. Potem je jahač razjahal in poizkušal spraviti konja na ta način na prosto. Niti to ni uspelo. Tedaj je družba razbila vrata prodajalne in šele sedaj je Nasimov konj, ko je videl odprtino, odšel mirno iz prodajalne.

DROBNE ZANIMIVOSTI

SPLAVAR – PESNIK

Srednjeveški splavar Bogdan Baštovanovič iz vasi Beserovne pri Bajini Bašti je gotovo polovico svojega življenja preživel na splavu, vozeč se po Pivi, Tari, Limu in Drini. Splavarjenje pa ni bil samo njegov poklic, temveč tudi njegova strast, saj je na splavu dobil navdih za večje število pesmi.

Mnogi splavarji, ki »jezdijo« ure in ure na splavu, pojejo Bogdanove pesmi, ki so postale narodne.

ČUDEN GOST PRI KOSILU

Ko je neka litvanska družina mirno jedla kosilo, se je zaslišal padec na streho in potem močan tresk. Neki predmet je z vso silo priletel na mizo, na kateri se je kadilo kosilo. Vsi člani družine so se strahovito prestrašili in pohiteli iz hiše na prosto, ker so menili, da je potres.

Pozneje, ko so se oprezno vrnili, so zagledali na mizi čuden predmet, ki je prebil streho in strop. Strokovnjaki so z natančno preiskavo ugotovili, da je to meteor, težek 1 kg.

OTOK, KJER SAMO ŽENE LOVIJO RIBE

Na malem otoku Krpanj nedaleč od Sibenika že desetletja zelo zanimivo razdeljujejo delo med ženske in moške. Medtem ko skoraj vsi moški lovijo gobe in plujejo po svetu, ženske z veliko spretnostjo lovijo ribe in opravljajo poljska dela. Rano zjutraj, ne glede na to, ali je vreme lepo ali ne, se razporedi desetine malih in večjih čolnov po kanalu. V čolnih je samo ženska posadka. Nekaj žensk odrine na poljska dela, druge pa zopet lovijo ribe ali školjke na odprtem morju za družino in za trg. Zvečer so pa zopet vse zbrane doma.

EKSPLOZIJA BOMBE PO 15 LETIH

Skozi gozd blizu poljskega mesta Opatova pelje cesta, ki je zelo prometna. Vsak dan se pelje po tej cesti stotine vprežnih in motornih vozil. Pred dnevi, ko je peljal po tej cesti neki potniški avto, se odjeknila strahovita eksplozija. Vozilo je razneslo. V avtu so bile štiri osebe. Vsi potniki so bili pri priči mrtvi. Komisija, ki je preiskala vzroke, je ugotovila, da je bila pod cesto zakopana letalska bomba, težka 500 kg. Padla je že minulo vojno, vendar za njo nihče ni vedel. Ni znano, zakaj je bomba prav sedaj eksplodirala.

HOTEL, KI JE BIL KASARNA, BOLNICA PA – HOTEL

Eden največjih hotelov na Jadranu, hotel »Palace« v Portorožu je bil zgrajen leta 1900. Avstrijci pa so ga med prvo svetovno vojno preuredili v kasarno in bolnico. Ko so prišli Italijani na to območje, so zgradbo spet preuredili v hotel. V času druge svetovne vojne pa je hotel zopet doživel isto usodo kot pod Avstrijci, postal je – kasarna in bolnišnica. Po osvoboditvi so leta 1950 zgradbo temeljito preuredili in sedaj je to največji hotel na Jadranu.

NESREČA BREZ ŽRTEV

Od sekund je zaviselo življenje 44 potnikov štirimotornega letala španskega zrakoplovstva, ki je obratovalo med Madridom in Buenos Airesom. Ko se je spuščalo na letališče Sao Paolo v Braziliji, se je zrušilo na začetku pristajališča, potem se je vleklo 600 m po trebuhu in nazadnje se je vžgalo. Potnikom in posadki je uspelo pravočasno zapustiti letalo. Nekaj sekund za tem, ko je zadnji potnik zapustil letalo, je ogromni »Supercostalacion« eksplodiral.

GLASBENI INSTRUMENTI IZ STEKLA

Na proslavi otroškega dne v Kopenhagenu je pihalni orkester, sestavljen iz delavcev tamkajšnje tovarne stekla, predvajal čuden koncert. Vsi instrumenti – trombe, krilovke, trube in drugi so bili iz stekla. Neki danski dirigent je odkupil ta glasbila od njihovega izumitelja, napihovalca stekla Huga Molera in nastopa sedaj s poklicnimi glasbeniki na koncertih po vsej Danski.

Vsi, ki so prisostvovali temu koncertu, so mnenja, da imajo steklena glasbila lepši zvok od kovinastih. Zanimivo je, da je največja trobenta izdelana iz steklenih cevi, dolgih sedem metrov.

STEKLO, KI GASI OGENJ

Neka avstrijska tvrdka je v Franciji odkupila patent za izdelovanje stekla ki samo gasi ogenj okrog sebe. Da se to doseže, dodajo steklu antimonske soli in klorne materije. Tako pridobljeno steklo je popolnoma prozorno. V primeru požara proizvaja steklo pod učinkom antimona klorov plin, ki takoj pogasi ogenj.

KATEDRALA, STARA 100 LET

Znana katedrala sv. Jakoba v Sibeniku je bila zgrajena pred več kot 100 leti. Zidati so jo pričeli leta 1431, trajalo pa je do leta 1855, da so z gradnjo nadaljevali. Katedralo so pričeli graditi v gotskem, dokončali pa so jo v renesančnem slogu.

SKROMNA ŽELJA

V neki vasi blizu Koprivnice živita dva nevsakdanja upokojenca. To sta Peter in Josip Mihaldinec, oče in sin, oba upokojena rudarja. Peter se je rodil l. 1863, upokojen pa je bil leta 1910. Pokojnino dobiva že 51 let. Čeravno je star 97 let, je še krepak in vsaj enkrat letno prepešači 60 km, kolikor je od njegove vasi do Koprivnice in nazaj. Josip je star 62 let, upokojili pa so ga v začetku tega leta. Ko so mu izročili odločbo o upokojitvi, je rekel, da nima druge želje kot samo to, da bi dobival pokojnino vsaj toliko časa kot njegov oče.

DRAGOCENA KOKOŠ

Slavo Trpevski, mojster mizarskega podjetja »Bor« v Tetovem, je kupil pred mesecem na trgu kokoš, ki jo je hotel pred zakolom še nekoliko spitati. Kokoš se je kmalu rešila smrti, ker je svojemu novemu lastniku znesla vsak dan po eno jajce, sedmi dan pa dve in sicer eno pred in eno popoldne. Slavkova žena je mislila, da se je to zgodilo slučajno. Medtem pa se je prihodnjih sedem dni in tretji teden slučaj »ponovil«. Vsak dan je znesla kokoš eno, sedmi dan pa po dve jajci. To se je kmalu razvedelo po okolici. Domači in sosedje so proglasili kokoš kot »dragoceno« in živinorejci sedaj oblegajo Trpevske, da bi dobili od njih jajce za nasad.

DEBLA V OBLIKI OSMICE, OČAL IN SRCA

Neki kmet iz vasi Malče ima redek dar, da zvija debla in dela iz njih razne figure. Na njegovem dvorišču raste drevje, katerega stebla imajo obliko osmice, srca ali očal. Da dobi deblo zaželeno obliko, je potrebno mnogo truda in potrpljenja, ker figur ni mogoče dobiti z obrezovanjem, temveč so potrebne odgovarjajoče »šablone«, okoli katerih se zavije mlado deblo. Kmet, ki zvija ta debla, se ukvarja s tem nenavadnim delom že več kot deset let. Njegov vinograd s sadovnjakom sodi med najbolj negovane v vasi.

HUMORESKA

Nikolaj Katkov:

Izjava ljubezni

Andrej Iljič Mironov, človek srednjih let z bleščečimi zalisci, je sedel za mizo poleg Ije Petrovne, mlade ženske nenavadno lepih oči. Te oči so tudi ubile Mironova, ko je popil tretji kozarček. Žena mu je bila odpotovala k materi in on se je začutil osamljenega ter je naenkrat začel nuditi svoji mladi sosedi za mizo sedaj sir, sedaj pecivo, sedaj zelje, ki ga je, kot se je ugotovilo, Ija Petrovna zelo ljubila. Mironov ji je takoj povedal, da so v starem Rimu jedli zelje surovo in smatrali, da to povečuje bodrost duha. Tedaj pa je Andrej Iljič kakor v šali dodal:

— Sicer pa obstaja hipoteza: ljudje, ki ljubijo zelje, so imeli za prednike zajce.

Ija Petrovna se je začela smejati. Mironova je to končno zrušilo.

— Imate perfekten smeh, — je rekel. Postal je otožen. Začutil je, da je zaljubljen in podobno vsem zaljubljencem si je zaželel odgovarjajoče občutke tudi pri Iji.

Ko so se gostje začeli razhajati, se je Mironov vsilil Iji Petrovni, da bi jo spremljal. Povedati je treba, da mlada ženska ni opazila njegovih občutkov, ali pa se je, morda, delala, da ničesar ne opazi.

Mironov je bil jezen in zato je začel razgovor o negotovosti človeškega obstanka.

—Ste kaj slišali o eksploziji na soncu? — je vprašal.

Ija Petrovna je na svojem lepem obrazu izrazila začudenje, čeprav je brala o eksplozijah na soncu: to, da se je razgovor premaknil v drugo smer, ji je prijalo.

— O tem so pisali v časnikih in časopisih, — je senzacionalno nadaljeval Mironov — na soncu so se dogodile dve ali tri nenavadno močne eksplozije. Kaj takega še ne pomnijo. Še ena ali dve takšni eksploziji in sonce bo ugasnilo. Človeštvo bo z vsemi svojimi radostmi ter križi in težavami izginilo. Pri besedi »izginilo« je Mironov pomembno pogledal Ijo Petrovno.

— Pomeni, da bomo poginili?

— Nedvomno! Meni vas je žal, Ija Petrovna. Vi ste še mlada in lepa. Imate krasno ime: Ija! Zveni kot prefinjena glasba.

— Ija — skrajšano, polno ime pa mi je Produkcija.

— Naj bo Produkcija — je bil soglasen Mironov po določeni zmedenosti. — Vam odgovarja sleherno ime. Ugajate mi! Ni mi do neiskrenosti v trenutku, ko morda sonce že ugaša. In pravim vam: ljubim vas! Ljubim vas nežno, čisto, močno. Dovolite mi, da vam poljubim mali prst!

Mironov je poljubil toplo, nežno, mehko roko. Ija Petrovna ga je vprašala:

— Oprostite, da vas vprašam, Andrej Iljič, ste poročeni?

Po kratkem molku je Mironov odgovoril:

— Nočem vam lagati: poročen sem ... Mar mislite, da poročen človek ni sposoben za veliko ljubezen! Če mi verjamete ali ne, stopati vzporedno z vami, gledati te daljne drhteče zvezde, občutiti toploto vaše roke — to je sreča, ki se ne ponavlja.

— Imate tudi otroke?

— Imam tudi otroke. Hčerke! Otroci so cvetje življenja.

— Gotovo so še majhne?

— Da, — je zažgolel Mironov. Imam lepe otroke. Starejša, Verica, obiskuje četrti razred. Odličnjakinja! Pametna. Zna plesati, uči se glasbe. Mala je izjemno nadarjena.

— Verjamem vam, Andrej Iljič, se nasmeje Ija.

— Neverjetna sposobnost! — je razpredal Mironov. — A Zina? Komaj je stopila v tretji razred, a slišati bi morali, kako igra Mozartovo »Turško koračnico«? Če bi jo le slišali, Produkcija Petrovna! Noge bi vam same zaplesale! Lida in Manja za zdaj še ne hodita v šolo, toda črke že poznata, da, da! Nič ne pretiravam.

Ija Petrovna je že bila pred svojo hišo, dotaknila se je na vratih kljuke, medtem ko je Mironov še dalje govoril o svojih hčerkah. Ija je poslušala vzhičeno zgodbo zaljubljenega očeta in se smehljala.

— Gotovo ste zelo dober človek, Andrej Iljič — je rekla. Nasvidenje, čas mi je.

— Hčerke so boljše od mene! Lahko noč, Produkcija Petrovna.

Ija se je spet nasmehnila.

— Andrej Iljič, ime mi je Ija. Šalila sem se. Oprostite.

— Pomeni, da niste Produkcija? Toliko bolje. Kako lepo sva se razgovarjala, Ija Petrovna. Grem tudi jaz, nasvidenje!

Zadovoljen, malce se gugajoč, se je Mironov napotil domov.
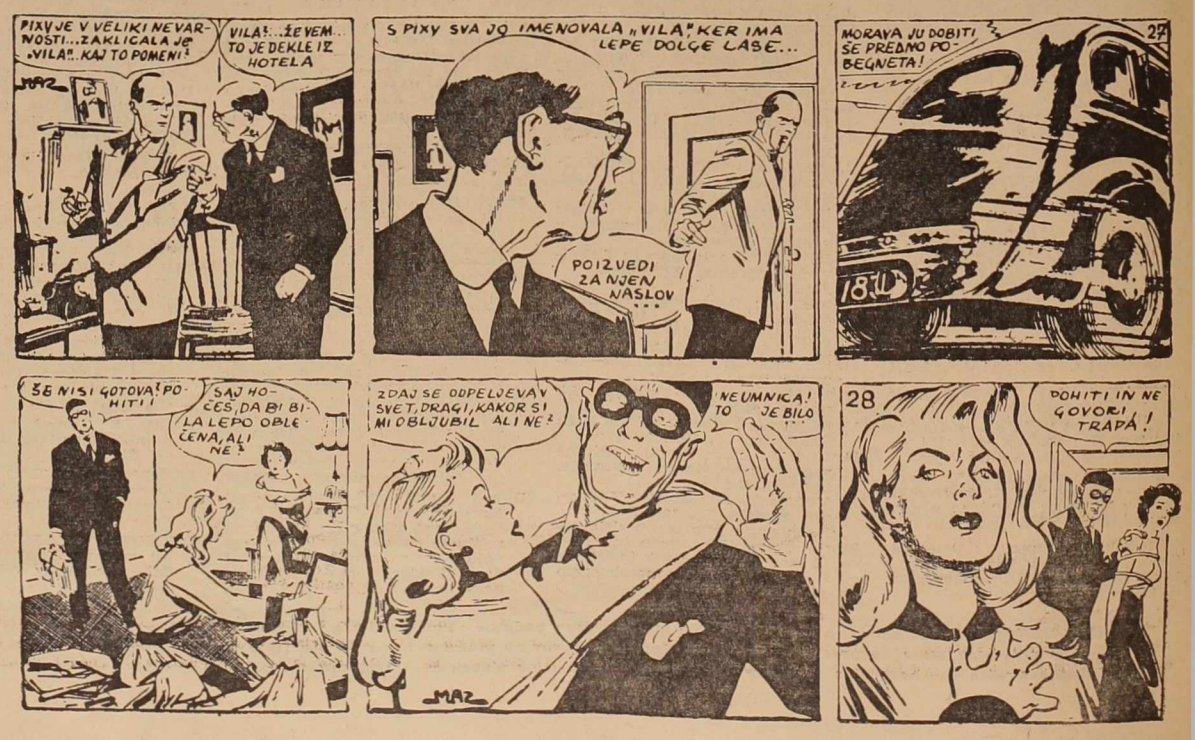
Vohun na letališču